

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 154/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike v znení neskorších predpisov

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/180>

Materiál v pripomienkovom konaní do 08.05.2026

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Úradom pre reguláciu sieťových odvetví SR ako iniciatívny materiál

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu vyhlášky je upraviť a doplniť niektoré ustanovenia vyhlášky č. 154/2024 Z. z., najmä štruktúru sadzieb za dodávku elektriny s dôrazom na širšie využívanie dynamických sadzieb, faktor strát pri distribúcii elektriny na jednotku množstva elektriny na príslušnej napäťovej úrovni, technickú dobu životnosti majetku na účely výpočtu regulačných odpisov, platby za prekročenie hraničnej hodnoty tokov dodávky jalovej kapacitnej elektriny z miestnej distribučnej sústavy alebo od koncového odberateľa elektriny do prenosovej sústavy a z regionálnej distribučnej sústavy do prenosovej sústavy a úpravu tarify za systémové služby a tarify za prevádzkovanie systému.

Návrh vyhlášky má nadobudnúť účinnosť 01.07.2026, okrem vymedzených ustanovení, ktoré nadobudnú účinnosť neskôr

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu vyhlášky je najmä upraviť, štruktúru sadzieb za dodávku elektriny, stanoviť faktor strát pri distribúcii elektriny, technickú dobu životnosti majetku na účely výpočtu regulačných odpisov, stanoviť platby za prekročenie hraničnej hodnoty tokov dodávky jalovej kapacitnej elektriny a určiť tarify za systémové služby a tarify za prevádzkovanie systému. RÚZ k návrhu zákona predkladá nižšie uvedenú zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 3, v časti §16 odsek 6, písmeno a)

V §16, ods. 6, písmeno a) navrhujeme zmeniť hodnotu prenosu elektriny pre koncového odberateľa elektriny priamo pripojeného do prenosovej sústavy v roku t-2, alebo na základe plánovaných údajov v roku t z „viac ako 1 TWh“ na „viac ako 0,9 TWh“.

Odôvodnenie:

Navrhovaný limit hodnoty prenosu elektriny na úrovni 0,9 TWh pre platbu za rezervovanú kapacitu odberateľov priamo pripojených do prenosovej sústavy umožní zníženie nákladov na elektrinu pre veľké priemyselné podniky s odberom elektriny na danej úrovni. Tým podporíme konkurencieschopnosť slovenského priemyslu na európskom trhu, čo je aj jedným z hlavných dôvodov legislatívnej zmeny uvádzaných predkladateľom právnej úpravy. Zároveň je navrhovaná hranica primeraným limitom pre veľkých priemyselných odberateľov, ktorí významne prispievajú k udržaniu zamestnanosti na Slovensku.

2. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 6

V § 17b ods. 1 písm. a) až c) znejú:

„a) Západoslovenská distribučná, a.s. v okamžitej hodnote 329 MVar,

- b) Stredoslovenská distribučná, a.s. v okamžitej hodnote 105 MVar,
c) Východoslovenská distribučná, a.s. v okamžitej hodnote 36 MVar. „

Odôvodnenie:

Žiadame rešpektovať hodnoty pretokov Q v štúdii uvádzané pre zaužívaný stav N-1 a takto nastaviť hodnoty ako východiskové pre účely vyhlášky. Naopak pôvodné hodnoty N-2 znamenajú nevhodný prístup, resp. takéto stavy distribučnej sústavy riešiť prostredníctvom dispečerského riadenia. Prevádzka v režime N-2 je mimoriadny a vždy dočasný stav; vždy je cieľ čo najskorší návrat do N-1 - inak budú zariadenia na kompenzáciu - na riadenie pretoku Q trvalo predimenzované na zvládanie krátkodobého režimu. Alternatívne navrhujeme použiť pre vyhodnotenie sankcie skutočný stav sústavy N a N-1, stanovenie priemerných hodnôt.

Zároveň uvádzame niekoľko argumentov prečo použiť režim N-1 a nie N-1-1

1. Proporcionalita, hospodárnosť a uznateľnosť nákladov v regulácii

ÚRSO je pri výkone regulácie povinný uplatňovať princípy proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti a zabezpečiť, aby regulované subjekty nevykonávali investície, ktoré nie sú nevyhnutné na výkon regulovanej činnosti. Stanovenie záväzných hraničných hodnôt pretokov jalového výkonu na úrovni extrémnych poruchových scenárov typu N-2 alebo kombinácie poruchových a údržbových stavov N-1-1 by viedlo k trvalému predimenzovaniu kompenzačných zariadení v distribučných sústavách a k systematickému nárastu investičných a prevádzkových nákladov, ktoré nie sú v primeranom vzťahu k pravdepodobnosti výskytu týchto stavov. Takto vzniknuté náklady by sa nevyhnutne premietli do regulovaných cien pre koncových odberateľov, čo je v rozpore s verejným záujmom na primeraných cenách elektriny.

Zároveň poukazujeme na to, že majetok dimenzovaný na zvládanie extrémnych a málo pravdepodobných prevádzkových stavov by musel byť vyhodnotený ako majetok nevyhnutný na výkon regulovanej činnosti. V takom prípade by ÚRSO malo povinnosť uznať jeho hodnotu do regulačnej bázy aktív (RAB) a uznať náklady na jeho prevádzku ako oprávnené náklady. Náklady vyplývajúce z takejto majetku by tak museli byť kryté regulovanými výnosmi za distribúciu elektriny.

2. Neprimeranosť a systémové dôsledky aplikácie scenára N-1-1

Kombinácia požiadavky na dodržanie hraničných hodnôt pretokov jalového výkonu vychádzajúcich zo scenára N-1-1 v prenosovej sústave a súčasnej povinnosti prevádzkovateľov distribučných sústav dodržiavať vlastný štandard N-1 vedie ku kumulácii bezpečnostných rezerv. Výsledkom je faktický posun k bezpečnostnému štandardu presahujúcemu rámec N-2 a približujúcemu sa k úrovni N-3, ktorý však nie je explicitne definovaný ani schválený v regulačnom rámci. Takéto nastavenie predstavuje neprimerane konzervatívny prístup, ktorý nie je odôvodnený identifikovanými prevádzkovými rizikami a vedie k neefektívnemu využívaniu technických prostriedkov.

Považujeme za potrebné zdôrazniť, že riešenie kombinovaných prevádzkových stavov typu N-1-1 na úrovni každej prevádzkovej regionálnej distribučnej sústavy je z pohľadu celkovej elektrizačnej sústavy ekonomicky a systémovo neefektívne. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy je schopný realizovať potrebné operatívne a technické opatrenia na zvládanie týchto stavov centrálné, a to jednorazovo pre celú elektrizačnú sústavu Slovenskej republiky. Naopak, prenesenie tejto požiadavky na jednotlivých prevádzkovateľov distribučných sústav by viedlo k násobeniu investičných a prevádzkových nákladov, ako aj ku kumulácii pravdepodobnosti výpadku kompenzačných zariadení u viacerých účastníkov trhu, bez primeraného zvýšenia úrovne bezpečnosti sústavy ako celku. Nepovažujeme preto za odôvodnené, aby bol scenár N-1-1 riešený trvalým dimenzovaním kompenzačných zariadení na úrovni každej distribučnej sústavy, pokiaľ je základný prevádzkový štandard N-1 dodržaný a existujú funkčné mechanizmy centrálnej a operatívnej koordinácie.

3. Asymetria povinností, nerovnomerné rozdelenie rizík a diskriminácia v regulačnom rámci

Stanovenie pevných a záväzných hraničných hodnôt pretokov jalového výkonu na rozhraní prenosovej a distribučných sústav vytvára pre prevádzkovateľov distribučných sústav tvrdú a trvalú povinnosť dodržiavať tieto limity bez existencie symetrických regulačných mechanizmov, ktoré by umožňovali zohľadniť plánované odstávky, poruchy alebo iné obmedzenia v distribučnej sústave. Na strane prenosovej sústavy pritom existujú dispečerské nástroje a postupy umožňujúce operatívne riadenie obdobných stavov.

Zároveň poukazujeme na skutočnosť, že prevádzkovateľ prenosovej sústavy má v rámci tarify za systémové služby vytvorený osobitný mechanizmus financovania opatrení a dispečerských nástrojov určených na riešenie

mimoriadnych a extrémnych prevádzkových stavov. Prevádzkovatelia regionálnych distribučných sústav takýmto mechanizmom nedisponujú, čo pri prenose zodpovednosti za riešenie tých istých stavov na distribučnú úroveň predstavuje regulačne neodôvodnenú diskrimináciu a nerovnomerné rozdelenie rizík.

4. Pravdepodobnosť výskytu extrémnych kombinovaných prevádzkových stavov

Scenáre typu N-1-1 alebo N-2 predstavujú extrémne kombinované poruchové stavy s veľmi nízkou pravdepodobnosťou výskytu, ktoré sú spravidla viazané na krátke časové obdobia v priebehu roka. Nepovažujeme za primerané, aby sa tieto zriedkavé stavy stali základom pre definovanie trvalých technických limitov a investičných požiadaviek s dlhodobými ekonomickými dôsledkami, keďže existujú operatívne nástroje umožňujúce ich zvládanie bez potreby trvalého predimenzovania sústavy.

5. Rozdelenie zodpovednosti za vznik a riadenie jalového výkonu a jeho technická podstata

Vychádzame z toho, že jalový výkon je systémový jav determinovaný najmä napäťovými pomermi, impedanciami sústavy, rozmiestnením a nastaveniami kompenzačných zariadení a transformátorov, ako aj správaním sa užívateľov sústavy. Prevádzkovatelia distribučných sústav nemajú plnú kontrolu nad všetkými faktormi ovplyvňujúcimi veľkosť a smer pretokov jalového výkonu, najmä pokiaľ ide o zariadenia prenosovej sústavy a koncových užívateľov. Z regulačného hľadiska preto nie je odôvodnené, aby bola zodpovednosť za zvládanie extrémnych a málo pravdepodobných prevádzkových stavov prenášaná jednostranne na distribučnú úroveň bez primeraných kompenzačných alebo koordinačných mechanizmov.

Upozorňuje zároveň na prepojenie s pripomienkou na úpravu DV pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

3. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 6

V § 17b ods. 4 písm. b) bod 2 vypustiť slová „z piatich maximálnych hodnôt“

Odôvodnenie:

Nakoľko ide začiatočné obdobie tak z pohľadu uvádzania systému do prevádzky žiadame vychádzať z priemeru všetkých hodnôt. Použitie piatich najvyšších hodnôt v sebe ukrýva viacero nevýhod ako napríklad:

1. Skreslenie reality - Zameriava sa len na najvyššie hodnoty, takže ignoruje väčšinu dát. Výsledok potom často pôsobí lepšie, než je typický stav.
2. Citlivosť na extrémny - Ak sa medzi top 5 objaví extrémne vysoká hodnota (napr. chyba merania alebo výnimočný jav), výrazne ovplyvní priemer.
3. Strata informácie - Zvyšok dát (napr. 95 % hodnôt) sa úplne zahodí, takže nevidíš variabilitu ani „bežný výkon“.
4. Nestabilita pri malých zmenách - Ak sa poradie hodnôt mierne zmení (napr. 6. najvyššia sa dostane do top 5), výsledok sa môže citeľne zmeniť.
5. Nevhodné pre porovnávanie - Ak porovnávate rôzne súbory dát, jeden s väčším rozptylom môže mať vyšší „top 5 priemer“, aj keď je celkovo horší.

4. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 8 a 13

Zásadne nesúhlasíme s navrhovanými novelizačnými bodmi 8 a 13 a navrhujeme ich vypustenie bez náhrady.

Odôvodnenie:

Navrhované novelizačné opatrenia by znížili mieru disponibilít poskytovateľov podporných služieb pre elektrizačnú sústavu. Zariadenia, ktoré slúžia výlučne na poskytovanie podporných služieb, nepodnikajú na veľkoobchodnom trhu so silovou elektrinou, naopak sú dodávateľmi regulačnej elektriny a to len v prípade aktivácie zo strany dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Z tohto pohľadu sú takéto zariadenia na výrobu elektriny užívateľmi sústavy, ktorí ju nevyužívajú na predaj silovej elektriny, ale naopak ktorí poskytujú služby nevyhnutné pre udržiavanie bezpečnej a spoľahlivej prevádzky samotnej sústavy. Ich zaťaženie platbou za prístup do sústavy by predstavovalo ekonomickú bariéru pre vstup na trh s podpornými službami, a súčasne neprimeraný zásah do ich ekonomiky a podnikania v čase, v ktorom by po prípadnom nadobudnutí účinnosti navrhovaných opatrení museli prevádzkovatelia prenosovej sústavy naďalej poskytovať disponibilitu na základe platných zmluvných záväzkov uzatvorených na základe v minulosti iných (nulových) znášaných nákladov na prístup do sústavy.

5. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 9

V § 23 navrhujeme v navrhovanom odseku 22 vypustiť slová: „najviac tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace“ a vetu „Skúšobná prevádzka sa povoľuje podľa prvej vety najviac dvakrát počas kalendárneho roka.“

Odôvodnenie

Návrh považujeme za nedôvodný. Nie je nám zrejmé, prečo zákonodarca imperatívnou normou zasahuje do zmluvnej voľnosti, resp. uváženia prevádzkovateľa distribučnej sústavy v akom rozsahu, na akú dlhú dobu a ako často v priebehu kalendárneho roka môže povoliť skúšobnú prevádzku, keď v praxi dlhodobo funguje tento inštitút na báze dohodnutia si podmienok s možnosťou opakovaného predlžovania.

V prípade zložitejších zariadení si ich uvedenie do riadnej prevádzky vyžaduje komplexné skúšanie technológie, pričom dĺžku týchto skúšok a teda aj skúšobnej prevádzky, ktorá sa na tieto účely s prevádzkovateľom dohaduje, nemožno generalizovať. Na dĺžku a rozsah potreby skúšobnej prevádzky taktiež významnou mierou vplýva aj stavebné a kolaudačné konanie – administratívne procesy, v ktorých sú, najmä v prípade zložitejších zariadení, resp. zariadení s vyššími výkonovými parametrami, zainteresované mnohé subjekty, ako aj ďalšie činitele (v neposlednom rade aj prietahy zo strany dotknutých orgánov a účastníkov konania). V dôsledku všetkých týchto okolností preto nie je ojedinelým javom potreba skúšobnú prevádzku dojednať na dlhší čas, resp. ju opakovane predlžovať.

Podľa dôvodovej správy je účelom navrhovaného doplnenia motivovať energeticky náročných odberateľov elektriny modernizovať jednotlivé technológie tak, aby nedošlo k penalizácii skúšobnej prevádzky pri modernizácii technológií pri energeticky náročných odberoch prostredníctvom vyžadovania automatického prechodu na najdrahšiu tarifu za rezervovanú kapacitu (mesačnú), ktorá sa ešte násobí koeficientom. Vychádzajúc zo znenia navrhovaného doplnenia však navrhovaná úprava podľa nášho názoru tento účel nie celkom splňa, naopak, komplikuje praktickú využiteľnosť inštitútu skúšobnej prevádzky.

6. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme vložiť bod v nasledovnom znení:

V § 25 ods. 3 písm. h) bod 1 znie:

„1. z uplatnenia ceny za pripojenie do distribučnej sústavy sa zohľadnia vo výške 100%; to neplatí v prípade ceny za pripojenie, ktorá bola prevádzkovateľom distribučnej sústavy vrátená žiadateľovi o pripojenie podľa § 31 ods. 17 a 18 a časti ceny za pripojenie, ktorá bola prevádzkovateľom distribučnej sústavy vrátená žiadateľovi o pripojenie podľa § 31 ods. 19, zároveň sa výnos z uplatnenia ceny za pripojenie do distribučnej sústavy zníži o hodnotu majetku zaradeného do používania v roku t-2, ktorý presahuje výšku regulačných odpisov za rok t-2.“.

Odôvodnenie:

Úprava znenie dodatočných výnosov s ohľadom na komplexnú úpravu § 31. Dodatočný výnos z uplatnenia ceny za pripojenie do distribučnej sústavy, ktorý sa v súčasnosti odpočítava od povolených výnosov sa zníži o hodnotu majetku zaradeného do používania v roku t-2, ktorý presahuje výšku regulačných odpisov za rok t-2. Vzhľadom na existujúce požiadavky na rozširovanie a posilňovanie distribučných sústav kvôli požiadavkám na vyššiu spoľahlivosť a odolnosť distribučných sústav, ale aj kvôli požiadavkám na pripájanie decentralizovanej výroby, nabíjajúcich staníc a pod. je potrebné vytvoriť dostatočné zdroje na financovanie týchto investičných potrieb, a nie znižovať tieto zdroje znížením povolených výnosov PDS.

7. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme vložiť bod v nasledovnom znení:

V § 25 ods. 3 písm. h) bod 3 sa vypúšťa.

Odôvodnenie:

Prevádzkovatelia regionálnych distribučných spoločností investujú veľké množstvo finančných prostriedkov do budovania kompenzačných zariadení na elimináciu jalovej elektriny. Sme toho názoru, že by to malo byť zohľadnené v regulácii výnosov za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny. V súčasne navrhnutom znení cenovej vyhlášky je použitý obdobný postup v prípade prevádzkovateľa, prenosovej sústavy, kedy dodatočné výnosy za prekročenie tokov jalovej elektriny rovnako nie sú súčasťou dodatočných výnosov prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

8. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 14

V § 27 odseku 17 navrhujeme navrhované doplnenie vypustiť alebo text preformulovať.

Odôvodnenie:

Dôvodová správa k predmetnému ustanoveniu uvádza, že na základe aplikačnej praxe má navrhované doplnenie zabezpečiť uplatňovanie daného ustanovenia pre všetky odberné miesta, t. j. pre odberateľov elektriny mimo domácnosti ako aj pre odberateľov elektriny v domácnosti.

Podľa návrhu by malo navrhované znenie po doplnení znieť nasledovne: „Rezervovaná kapacita v odbernom mieste na napäťovej úrovni nízkeho napätia je maximálna rezervovaná kapacita určená amperickou hodnotou hlavného ističa pred elektromerom alebo prepočítaná kilowattová hodnota maximálnej rezervovanej kapacity na hodnotu elektrického prúdu v ampéroch dohodnutá v zmluve o pripojení do distribučnej sústavy alebo určená v pripojovacích podmienkach; pre odberné miesta vybavené určeným meradlom s meraním štvrt hodinového činného výkonu s mesačným odpočtom môže byť rezervovaná kapacita zmluvne dohodnutá a môže byť nižšia, ako je hodnota kapacity zodpovedajúca amperickej hodnote hlavného ističa pre všetky odberné miesta.“

Navrhované doplnenie nedáva v kontexte vysvetlenia v dôvodovej správe celkom zmysel. Ustanovenie v súčasne platnom a účinnom znení žiadnym spôsobom nediferencuje medzi odberateľmi v domácnosti a odberateľmi mimo domácnosti. Upravuje len, že dohoda o nižšej maximálnej rezervovanej kapacite ako je amperická hodnota hlavného ističa je možná len pri OM s meraním typu A, resp. IMS, a žiadnym spôsobom nevylučuje z takej možnosti domácnosti alebo odberateľov elektriny mimo domácnosti. Máme za to, že navrhované doplnenie je nedôvodné, resp. bez preformulovania vnesie do aplikačnej praxe naopak viac neistoty, pretože nebude celkom zrejmé, či rozhodujúcim kritériom je to, že ide o OM s štvrt hodinovým meraním alebo sa má aplikovať na všetky OM - domácnosti aj odberateľov mimo domácností, bez ohľadu na to, či majú na svojich OM nainštalované určené meradlá s meraním v štvrt hodinách.

9. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 18

V § 29 ods. 2 navrhujeme vypustiť písmeno f), ktoré ukladá povinnosť predkladať zoznam prevádzok v súlade s povolením na podnikanie.

Odôvodnenie:

Táto požiadavka zvyšuje byrokratickú záťaž pri predkladaní cenových návrhov. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví má prístup k informáciám o povolených prevádzkach prostredníctvom vlastnej databázy vydaných povolení, preto je opätovné predkladanie tohto zoznamu nadbytočné a v rozpore s princípom debyrokratizácie.

10. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme vložiť bod v nasledovnom znení:

§ 31 vrátane nadpisu znie:

„§ 31

Cenová regulácia pripojenia do distribučnej sústavy

(1) Elektroenergetické zariadenie alebo odberné elektrické zariadenie žiadateľa o pripojenie je možné pripojiť do distribučnej sústavy po splnení technických podmienok a obchodných podmienok prevádzkovateľa distribučnej sústavy tak, že je zachovaná bezpečnosť, spoľahlivosť a stabilita prevádzky distribučnej sústavy. Deliace miesto medzi technologickými zariadeniami distribučnej sústavy a elektroenergetickými zariadeniami alebo odbernými elektrickými zariadeniami žiadateľa o pripojenie sa určí prevádzkovateľom distribučnej sústavy.

(2) Náklady prevádzkovateľa distribučnej sústavy na zabezpečenie maximálnej rezervovanej kapacity budovaním nových elektroenergetických zariadení alebo úpravou existujúcich elektroenergetických zariadení prevádzkovateľa distribučnej sústavy, vyvolané pripojením zariadení žiadateľa o pripojenie, sa zahrnú do výpočtu ceny za pripojenie uhrádzanej žiadateľom o pripojenie pre pripojenie na napäťovej úrovni

a) od 52 kV vrátane do 110 kV vrátane podľa § 33 ods. 1,

b) od 1 kV vrátane do 52 kV podľa § 34 ods. 1,

c) do 1 kV podľa § 35 ods. 1.

(3) Náklady prevádzkovateľa distribučnej sústavy na zabezpečenie požadovanej maximálnej rezervovanej kapacity na pripojenie elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia žiadateľa o pripojenie prostredníctvom odberného miesta alebo odovzdávacieho miesta do distribučnej sústavy zahŕňajú

a) náklady súvisiace s obstaraním elektroenergetických zariadení prevádzkovateľa distribučnej sústavy potrebných pre pripojenie žiadateľa o pripojenie vrátane ich dopravy na určené miesto,

b) náklady súvisiace s obstaraním automatických hasiacich zariadení,

c) náklady súvisiace s obstaraním riadiaceho informačného systému, inteligentného meracieho systému, elektrických ochrán, telekomunikačných, distribučných, meracích a regulačných zariadení, monitorovacích a informačných systémov technológie a zariadení vlastnej spotreby,

d) náklady na montáž,

e) iné náklady súvisiace s prípravou, projektovaním, výstavbou a pripojením elektroenergetických zariadení prevádzkovateľa distribučnej sústavy vrátane súvisiacich stavebných objektov a náklady od prevádzkovateľa sústavy, do ktorej je regulovaný subjekt pripojený.

(4) Ak žiadateľ o pripojenie požaduje zvýšenie existujúcej maximálnej rezervovanej kapacity v odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste, cena za pripojenie za zvýšenie maximálnej rezervovanej kapacity v odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste sa uplatní na rozdiel medzi požadovanou maximálnou rezervovanou kapacitou a existujúcou maximálnou rezervovanou kapacitou v odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste.

(5) Žiadateľ o pripojenie môže požiadať prevádzkovateľa distribučnej sústavy o zníženie maximálnej rezervovanej kapacity. V prípade zníženia maximálnej rezervovanej kapacity sa cena za pripojenie neuhrádza. Na základe žiadosti o zníženie maximálnej rezervovanej kapacity prevádzkovateľ distribučnej sústavy stanoví žiadateľovi o pripojenie technické podmienky pripojenia pre požadovanú výšku maximálnej rezervovanej kapacity, po splnení ktorých dôjde k požadovanému zníženiu maximálnej rezervovanej kapacity. Ak žiadateľ o pripojenie požiadal prevádzkovateľa distribučnej sústavy o zníženie maximálnej rezervovanej kapacity, pri žiadosti o jej opätovné zvýšenie sa uplatní cena za pripojenie za zvýšenie maximálnej rezervovanej kapacity.

(6) Cena za pripojenie pre krátkodobý odber elektriny sa určuje prevádzkovateľom distribučnej sústavy vo výške skutočne vyvolaných nákladov prevádzkovateľa distribučnej sústavy pre takého pripojenie odberateľa elektriny.

(7) Elektroenergetické zariadenie patriace do distribučnej sústavy sa vybuduje prevádzkovateľom distribučnej sústavy alebo iným subjektom po dohode s prevádzkovateľom distribučnej sústavy v súlade s technickými podmienkami prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

(8) Cena za pripojenie sa neuplatní, ak je užívateľ sústavy už pripojený do distribučnej sústavy a táto distribučná sústava je prevzatá iným prevádzkovateľom distribučnej sústavy

(9) Nadštandardné pripojenie sa poskytuje iba z napäťovej úrovne vysokého napätia a veľmi vysokého napätia. Cena za nadštandardné pripojenia sa určí podľa spôsobu výpočtu pre štandardné pripojenie. Nadštandardné pripojenie užívateľa sústavy je pripojenie s osobitnými nárokmi na spôsob zabezpečenia distribúcie elektriny napríklad cez ďalšie napájacie vedenie.

(10) Za opätovné pripojenie odberného miesta alebo odovzdávacieho miesta po jeho odpojení od distribučnej sústavy po zániku zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy sa uplatní cena za pripojenie.

(11) Pri zmene existujúceho užívateľa sústavy na pripojenom odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste bez zvýšenia maximálnej rezervovanej kapacity sa cena za pripojenie neuplatní. Pri zmene existujúceho užívateľa na pripojenom odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste so zvýšením maximálnej rezervovanej kapacity sa cena za pripojenie uplatní len na rozdiel medzi pôvodnou a požadovanou hodnotou maximálnej rezervovanej kapacity.

(12) V prípade pripojenia do distribučnej sústavy v odbernom mieste a odovzdávacom mieste v spoločnom mieste pripojenia, sa cena za pripojenie uplatní len na maximálnu rezervovanú kapacitu odberného miesta alebo maximálnu rezervovanú kapacitu odovzdávacieho miesta, a to na tú ktorá z nich je vyššia. Ak sú maximálna

rezervovaná kapacita odberného miesta a maximálna rezervovaná kapacita odovzdávacieho miesta rovnaké, cena za pripojenie sa uplatní len na maximálnu rezervovanú kapacitu odberného miesta. Ak je pripojenie v odovzdávacom mieste podľa osobitného predpisu bezplatné, cena za pripojenie sa uplatní len na maximálnu rezervovanú kapacitu odberného miesta, a to aj v prípade, ak je maximálna rezervovaná kapacita odberného miesta nižšia, ako maximálna rezervovaná kapacita odovzdávacieho miesta.

(13) V prípade pripojenia do distribučnej sústavy v odovzdávacom mieste v spoločnom mieste pripojenia s odberným miestom, sa cena za pripojenie v odovzdávacom mieste uplatní len na rozdiel medzi maximálnou rezervovanou kapacitou odovzdávacieho miesta a maximálnou rezervovanou kapacitou odberného miesta. Ak je však maximálna rezervovaná kapacita odovzdávacieho miesta nižšia alebo rovnaká ako maximálna rezervovaná kapacita odberného miesta, cena za pripojenie sa za pripojenie do distribučnej sústavy v odovzdávacom mieste neuplatní.

(14) V prípade pripojenia do distribučnej sústavy v odbernom mieste v spoločnom mieste pripojenia s odovzdávacím miestom sa cena za pripojenie v odbernom mieste uplatní len na rozdiel medzi maximálnou rezervovanou kapacitou odberného miesta a maximálnou rezervovanou kapacitou odovzdávacieho miesta. Ak je však maximálna rezervovaná kapacita odberného miesta nižšia alebo rovnaká ako maximálna rezervovaná kapacita odovzdávacieho miesta, cena za pripojenie sa za pripojenie do distribučnej sústavy v odbernom mieste neuplatní. Ak však bolo pripojenie v odovzdávacom mieste podľa osobitného predpisu bezplatné, cena za pripojenie sa uplatní na maximálnu rezervovanú kapacitu odberného miesta, a to aj v prípade, ak je maximálna rezervovaná kapacita odberného miesta nižšia alebo rovnaká ako maximálna rezervovaná kapacita odovzdávacieho miesta.

(15) V prípade pripojenia do distribučnej sústavy v odbernom mieste a odovzdávacom mieste v spoločnom mieste pripojenia sa pri zvýšení maximálnej rezervovanej kapacity odberného miesta uplatní cena za pripojenie len na rozdiel medzi požadovanou maximálnou rezervovanou kapacitou odberného miesta a maximálnou rezervovanou kapacitou odovzdávacieho miesta. Ak je však požadovaná maximálna rezervovaná kapacita odberného miesta nižšia alebo rovnaká ako maximálna rezervovaná kapacita odovzdávacieho miesta, cena za pripojenie sa pri zvýšení maximálnej rezervovanej kapacity odberného miesta neuplatní. Ak však bolo pripojenie v odovzdávacom mieste podľa osobitného predpisu bezplatné, cena za pripojenie sa uplatní na rozdiel medzi požadovanou maximálnou rezervovanou kapacitou odberného miesta a pôvodnou maximálnou rezervovanou kapacitou odberného miesta, a to aj v prípade, ak je maximálna rezervovaná kapacita odberného miesta nižšia alebo rovnaká ako maximálna rezervovaná kapacita odovzdávacieho miesta.

(16) V prípade pripojenia do distribučnej sústavy v odbernom mieste a odovzdávacom mieste v spoločnom mieste pripojenia sa pri zvýšení maximálnej rezervovanej kapacity odovzdávacieho miesta uplatní cena za pripojenie len na rozdiel medzi požadovanou maximálnou rezervovanou kapacitou odovzdávacieho miesta a maximálnou rezervovanou kapacitou odberného miesta. Ak je však požadovaná maximálna rezervovaná kapacita odovzdávacieho miesta nižšia alebo rovnaká ako maximálna rezervovaná kapacita odberného miesta, cena za pripojenie sa pri zvýšení maximálnej rezervovanej kapacity odovzdávacieho miesta neuplatní.

(17) Žiadateľ o pripojenie na napäťovej úrovni do 1 kV má pred pripojením do distribučnej sústavy právo na vrátenie ceny za pripojenie iba ak v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy nemal zo strany prevádzkovateľa distribučnej sústavy vytvorenú možnosť pripojiť sa do distribučnej sústavy, pretože prevádzkovateľ distribučnej sústavy nemal vybudované potrebné zariadenia distribučnej sústavy a dostatočnú kapacitu v distribučnej sústave pre takéto pripojenie, a ak prevádzkovateľ distribučnej sústavy ešte nezačal so stavbou alebo uskutočňovaním prípravných prác v súlade s príslušnými právnymi predpismi na zabezpečenie takejto možnosti pripojenia do distribučnej sústavy. Podmienkou vrátenia ceny za pripojenie je zánik zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy vráti žiadateľovi o pripojenie cenu za pripojenie v lehote 15 dní odo dňa zániku zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy.

(18) Žiadateľ o pripojenie na napäťovej úrovni od 52 kV vrátane do 110 kV vrátane a žiadateľ o pripojenie na napäťovej úrovni od 1 kV vrátane do 52 kV má pred pripojením do distribučnej sústavy právo na vrátenie časti ceny za pripojenie iba ak prevádzkovateľ distribučnej sústavy ešte nezačal so stavbou alebo uskutočňovaním prípravných prác v súlade s príslušnými právnymi predpismi na zabezpečenie možnosti pripojenia do distribučnej sústavy. Časť ceny za pripojenie, na ktorej vrátenie má takýto žiadateľ o pripojenie právo, je vo výške 90% z ceny za

pripojenie, pričom však maximálna výška časti ceny za pripojenie, ktorá sa takémuto žiadateľovi o pripojenie nevráti, je 30 000 eur. Podmienkou vrátenia časti ceny za pripojenie je zánik zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy. Ak zmluva o pripojení do distribučnej sústavy zanikne inak ako dohodou medzi prevádzkovateľom distribučnej sústavy a žiadateľom o pripojenie, prevádzkovateľ distribučnej sústavy vráti žiadateľovi o pripojenie cenu za pripojenie v lehote 15 dní odo dňa doručenia žiadosti žiadateľa o pripojenie o jej vrátenie. Ak zmluva o pripojení do distribučnej sústavy zanikne dohodou medzi prevádzkovateľom distribučnej sústavy a žiadateľom o pripojenie, prevádzkovateľ distribučnej sústavy vráti žiadateľovi o pripojenie cenu za pripojenie v lehote 15 dní odo dňa zániku zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy. Ak zmluva o pripojení do distribučnej sústavy zanikne inak ako dohodou medzi prevádzkovateľom distribučnej sústavy a žiadateľom o pripojenie, žiadosť o pripojenie v príslušnom alebo nadväzujúcom území je žiadateľ o pripojenie oprávnený podať najskôr po uplynutí 60 dní odo dňa zániku zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy.

(19) Ak žiadateľ o pripojenie na napäťovej úrovni od 52 kV vrátane do 110 kV vrátane a žiadateľ o pripojenie na napäťovej úrovni od 1 kV vrátane do 52 kV požiadava prevádzkovateľa distribučnej sústavy pred pripojením do distribučnej sústavy o zníženie dohodnutej maximálnej rezervovanej kapacity, má právo na vrátenie časti ceny za pripojenie. Žiadateľ o pripojenie má právo na takéto vrátenie časti ceny za pripojenie iba ak v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy ešte nezačal so stavbou alebo uskutočňovaním prípravných prác v súlade s príslušnými právnymi predpismi na zabezpečenie takejto možnosti pripojenia do distribučnej sústavy. Časť ceny za pripojenie, na ktorej vrátenie má takýto žiadateľ o pripojenie právo, je vo výške 90 % z časti ceny za pripojenie ktorá prislúcha k rozdielu medzi dohodnutou maximálnou rezervovanou kapacitou a požadovanou novou maximálnou rezervovanou kapacitou, pričom však maximálna výška časti ceny za pripojenie, ktorá sa takémuto žiadateľovi o pripojenie nevráti, je 30 000 eur. Podmienkou takéhoto vrátenia časti ceny za pripojenie je dohoda medzi prevádzkovateľom distribučnej sústavy a žiadateľom o pripojenie na požadovanom znížení dohodnutej maximálnej rezervovanej kapacity. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy vráti žiadateľovi o pripojenie uvedenú časť ceny za pripojenie v lehote 15 dní odo dňa účinnosti takejto dohody.

(20) Ak žiadateľ o pripojenie na napäťovej úrovni od 52 kV vrátane do 110 kV vrátane a žiadateľ o pripojenie na napäťovej úrovni od 1 kV vrátane do 52 kV neprijme návrh zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy v lehote na jeho prijatie, žiadosť o pripojenie akéhokoľvek zaradenia v rovnakom alebo nadväzujúcom území je žiadateľ o pripojenie, osoba zriadená alebo ovládaná žiadateľom o pripojenie, osoba zriadená alebo ovládaná osobou, ktorá zriadila alebo ovláda žiadateľa o pripojenie, oprávnená podať najskôr po uplynutí 60 dní odo dňa uplynutia lehoty na prijatie návrhu zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy. Žiadosť o pripojenie podaná pred uplynutím tejto lehoty je prevádzkovateľ distribučnej sústavy oprávnený odmietnuť. Od zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy uzatvorenej na základe žiadosti o pripojenie podanej takouto osobou pred uplynutím tejto lehoty je prevádzkovateľ distribučnej sústavy oprávnený odstúpiť. Žiadateľ o pripojenie je po podaní žiadosti o pripojenie po uplynutí tejto lehoty povinný na výzvu prevádzkovateľa distribučnej sústavy zaplatiť prevádzkovateľovi distribučnej sústavy sumu preddavku na cenu za pripojenie vo výške 10 % ceny za požadované pripojenie, najviac však 30 000 eur, a to v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy prevádzkovateľa distribučnej sústavy na jeho zaplatenie. Ak žiadateľ o pripojenie sumu preddavku na cenu za pripojenie prevádzkovateľovi distribučnej sústavy v lehote splatnosti nezaplatí, prevádzkovateľ distribučnej sústavy má právo žiadosť o pripojenie odmietnuť. Ak prevádzkovateľ distribučnej sústavy žiadosť o pripojenie odmietne, sumu preddavku vráti žiadateľovi o pripojenie v lehote 15 dní odo dňa odmietnutia žiadosti o pripojenie. Ak žiadateľ o pripojenie prijme návrh zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy v lehote na jeho prijatie, suma preddavku sa započíta na úhradu ceny za pripojenie. Ak žiadateľ o pripojenie neprijme návrh zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy v lehote na jeho prijatie, suma preddavku prípadne prevádzkovateľovi distribučnej sústavy a žiadateľovi o pripojenie sa prevádzkovateľom distribučnej sústavy nevráti."

Odôvodnenie:

Komplexný nový návrh celého §31, ktorý rieši komplexne problematiku pripájania užívateľov distribučných sústav. Zároveň zjednocuje pripájanie užívateľov priamo do PRDS a užívateľov do PRDS prostredníctvom MDS.

11. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V § 37 odsek 4 navrhujeme slovo „deväť“ nahradiť slovom „osem“.

Odôvodnenie:

Počet sadzieb po vypustení DD9 (bod 21. novely = § 37 ods. 4 písm. i) klesá z 9 na 8.

12. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 23 ako celok

Navrhujeme posunúť účinnosť predmetného bodu na 01.01.2027.

Alternatívne navrhujeme ponechať aktuálne platné sadzby v znení v zmysle aktuálnej vyhlášky a nové sadzby označiť ako DD9 a DD10.

Odôvodnenie:

Zmeny v definícii sadzieb s účinnosťou od 01.07.2026, t. j. počas prebiehajúceho regulačného roka, spôsobia nesúlad s aktuálne platnými cenovými rozhodnutiami Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“), ktorými úrad schválil dodávateľom maximálne regulované ceny dodávky elektriny domácnostiam od 01.01.2026 až do konca regulačného obdobia v sadzbách podľa aktuálneho znenia vyhlášky. Navyše zmena v definícii dodávkových sadzieb by mala nadväzovať aj na zmenu súvisiacich distribučných sadzieb, pričom návrh novely vyhlášky s úpravou distribučných sadzieb v tomto smere zatiaľ neuvažuje. Aj vzhľadom k uvedenému považujeme za nevyhnutné doplniť návrh novely o úpravu distribučných sadzieb zodpovedajúcich novo navrhovaným dodávkovým sadzbám. V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť, že zmena sadzieb prináša nevyhnutnosť rozsiahlych systémových úprav, na ktorých realizáciu je potrebné vytvoriť dostatočný časový priestor. Fakturácia za dodávku elektriny za spotové ceny predpokladá odlišný systém spracovania dát pre účely fakturácie. Zrušenie pôvodnej sadzby DD8, ktorá bola určená pre akumulčné vykurovanie, bude vyžadovať presun týchto odberateľov do inej sadzby. Jedná sa teda o zmenu sadzby a de facto o zmenu zmluvy, ktorá by mala byť s dotknutými odberateľmi vopred odkomunikovaná a dohodnutá.

13. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 19 a 20

Navrhujeme vypustiť body novelizácie 19 a 20.

Odôvodnenie:

Navrhujeme vypustiť vzhľadom na náš návrh úplne nového § 31, ktorý rieši aj túto tému. Odhliadnuc od uvedeného, podľa tohto návrhu, ak žiadateľ o pripojenie z akéhokoľvek dôvodu nie je schopný zabezpečiť splnenie podmienok na pripojenie a túto skutočnosť nám oznámi, vzniká povinnosť vrátiť cenu za pripojenie.

14. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 20

V prípade neakceptovania nášho návrhu na zmenu §31 navrhujeme § 31 vyhlášky navrhujeme neaplikovať na prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav.

Odôvodnenie:

Návrh prenáša riziko neúspešného pripojenia z odberateľa na prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Cenová regulácia pripojenia pri pripojení spravidla na napäťovej úrovni NN v prípade pripojenia do miestnych distribučných sústav v dôsledku aktuálneho nastavenia cenovej regulácie a praxe často pokrýva prevádzkovateľom miestnej distribučnej sústavy len časť skutočných nákladov na pripojenie, ktoré je prevádzkovateľ miestnej distribučnej sústavy nútený vynaložiť, najmä v prípade užívateľov distribučnej sústavy, ktorí sú odberateľmi elektriny v domácnosti.

Navrhovaná úprava zavádza povinnosť prevádzkovateľa distribučnej sústavy vrátiť podstatnú časť ceny za pripojenie aj v prípadoch, keď k nerealizovaniu pripojenia dochádza z dôvodov na strane žiadateľa o pripojenie.

Domnievame sa, že takto nastavený mechanizmus neprimerane prenáša podnikateľské a realizačné riziko žiadateľa na prevádzkovateľa distribučnej sústavy, hoci ide o okolnosti, ktoré prevádzkovateľ distribučnej sústavy nemôže ovplyvniť (napr. nepripravenosť zariadenia, majetkovoprávne vzťahy, stavebná nepripravenosť a pod.). Žiadateľ o pripojenie má vopred ešte pred podpisom zmluvy jasne a jednoznačne definované podmienky pripojenia a je výlučne na ňom aby schopnosť splniť tieto podmienky posúdil a následne ich aj splnil, či už sa jedná o obchodné alebo technické podmienky.

Zároveň považujeme za problematické, že rozsah „skutočne vynaložených oprávnených nákladov“ je viazaný výlučne na úkony uvedené v zmluve o pripojení. Takéto obmedzenie:

- nezohľadňuje reálne náklady, ktoré môžu vzniknúť mimo explicitne vymenovaných úkonov,
- vytvára potrebu nadmerne detailného a formalistického vymedzovania úkonov v zmluvách o pripojení,
- znižuje právnu istotu a zvyšuje administratívnu záťaž na strane prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

Mnoho prevádzkovateľov zabezpečuje niektoré čiastkové činnosti spojené so zabezpečením pripojenia po fyzickej stránke prostredníctvom svojich zmluvných partnerov ako komplexnejší balík činností, ktoré nie sú položkovito rozčlenené na jednotlivé úkony spojené s procesom pripojenia a je preto pre prevádzkovateľa problematické tieto úkony položkovito oceniť v zmluve o pripojení individuálne pre každého užívateľa distribučnej sústavy.

V praxi môže dôjsť k situáciám, kedy prevádzkovateľ distribučnej sústavy preukázateľne vynaloží oprávnené náklady v súvislosti so zabezpečením požadovanej kapacity, avšak tieto náklady nebudú explicitne uvedené v zmluve o pripojení, a preto nebudú uznateľné. Navrhovaná úprava tak môže viesť k nedôvodným ekonomickým dopadom na prevádzkovateľov distribučných sústav, najmä v prípade prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav.

Považujeme preto za nespravodlivé a diskriminačné voči prevádzkovateľovi, aby znášal prípadnú nezodpovednosť a nedbalosť žiadateľa o pripojenie na vlastné náklady v podobe dôsledku povinnosti vracať odberateľovi minimálne 90 % z ceny za pripojenie ak k nesplneniu podmienok pripojenia dôjde z dôvodov na strane žiadateľa o pripojenie.

Okrem toho je uvedený postup zásahom do práva na obchodné tajomstvo a môže negatívne ovplyvniť trh, pretože konkurencia bude schopná jednoducho si porovnať ceny za dané úkony, ktoré účtuje svojim odberateľom, čo môže v konečnom dôsledku pridať aj väčšiu administratívu na strane Úradu v rámci cenovej regulácie ceny za pripojenie.

15. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 21

Vzhľadom na nami navrhované úpravy § 31 a § 33 navrhujeme tieto úpravy § 33 ods. 7 vypustiť.

16. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 22

Vzhľadom na nami navrhované úpravy § 31 a § 34 navrhujeme tieto úpravy § 34 ods. 5 vypustiť.

17. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nových novelizačných bodov

Navrhujeme vložiť do návrhu novelizačné body v nasledovnom znení:

V § 33 ods. 1 písm. a) sa za slovo „žiadateľov“ vkladajú slová „o pripojenie“.

V § 33 ods. 4 sa za slovo „žiadateľa“ vkladajú slová „o pripojenie“ a za slovo „žiadateľom“ vkladajú slová „o pripojenie“.

V § 33 sa vypúšťa odsek 5.

Doterajšie odseky 6 až 9 sa označujú ako odseky 5 až 8.

V § 33 ods. 5 sa slová „môžu dohodnúť“ nahrádzajú slovom „dohodnú“.

V § 33 ods. 6 sa za slovo „žiadateľa“ vkladá slovo „o pripojenie“.

V § 33 sa vypúšťa odsek 8.

Odôvodnenie:

Legislatívne – technická pripomienka nevyhnutná pre uplatnenie komplexnej úpravy navrhutej v § 31.

18. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nových novelizačných bodov

Navrhujeme vložiť do návrhu novelizačné body v nasledovnom znení:

V § 34 ods. 1 sa za slovo „žiadateľa“ vkladajú slová „o pripojenie“ a za slovo „žiadateľov“ vkladajú slová „o pripojenie“.

V § 34 sa vypúšťa odsek 4.
Doterajšie odseky 5 až 6 sa označujú ako odseky 4 až 5.

V § 34 ods. 4 sa slová „môžu dohodnúť“ nahrádzajú slovom „dohodnú“.

V § 34 sa vypúšťa odsek 5.

Odôvodnenie:

Legislatívne – technická pripomienka.

19. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 23, v časti §37 odsek 4, písmeno g)

Navrhujeme ustanoviť možnosť použiť pásmovú sadzbu výlučne pre odberné miesta vybavené inteligentným meracím systémom.

Nové znenie:

DD7 je štvorpásmová sadzba pre odberné miesto s nainštalovaným inteligentným meracím systémom s pevne určenými časmi uplatňovania jednotlivých pásiem, ktoré na rok t uvedie dodávateľ elektriny v návrhu ceny, pričom jednotlivé pásma nesmú byť kratšie ako dve hodiny a môžu sa počas dňa opakovať

Odôvodnenie:

Na priradenie jednotlivých pásiem ceny za dodávku tejto 4-pásmovej sadzby objemom spotreby v každom z týchto pásiem je potrebné vytvoriť technické predpoklady. Keďže ustanovenia § 22 ods. 8 tejto vyhl. neobsahujú pre PDS povinnosť zaviesť 4-pásmovú sadzbu, je nutné priradenie objemov jednotlivým pásmam tejto sadzby vykonať na základe údajov z inteligentného meracieho systému.

20. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 23, v časti §37 odsek 4, písmeno h)

Navrhujeme spojku „a“ nahradiť spojkou „alebo“.

Nové znenie:

DD8 je dynamická sadzba pre odberné miesto s nainštalovaným inteligentným meracím systémom na základe údajov z denného trhu s elektrinou v štvrt hodinových intervaloch alebo hodinových intervaloch zverejnených na webovom sídle organizátora krátkodobého trhu s elektrinou,

Odôvodnenie:

Zjednotenie s § 37 ods. 7, zvýšenie jednoznačnosti ustanovenia. Keďže dynamická sadzba je len jedinou z možných sadzieb, máme za to, že využitie hodinových a štvrt hodinových cien sa navzájom vylučuje. Preto tento (vylučovací) vzťah by mal byť vyjadrený aj vylučovacou spojkou.

21. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 23

Navrhujeme z § 37 vypustiť navrhovaný odsek 6. Zároveň navrhujeme upraviť v § 38 ods. 4 nasledovne:

Koeficienty ceny jednopásmového odberu elektriny KJPD_i, koeficienty ceny odberu elektriny vo vysokom pásme KVTD_i, koeficienty ceny odberu elektriny v nízkom pásme KNTD_i a koeficienty odberu pri štvorpásmovej sadzbe DD7 sa uvedú v návrhu ceny regulovaného subjektu tak, aby vážený priemer cien elektriny bez primeraného zisku PZt všetkých sadzieb bol najviac vo výške rovnajúcej sa C_{Et} podľa odseku 1, pričom pre koeficienty KVTD_i a KNTD_i platí, že hodnota koeficientu KVTD_i je vyššia o viac ako 20 % v porovnaní s hodnotou koeficientu KNTD_i.

Odôvodnenie:

Navrhnuté znenie ods. 6 v § 37 je v nesúlade s ods. 4 v § 38, v ktorom je uvedené, že do cenového návrhu vstupujú vážené priemery cien v jednotlivých pásmach všetkých sadzieb, a teda vrátane pásmovej sadzby DD7. Navrhujeme, aby sa pre pásmovú sadzbu DD7 uplatňovali rovnaké pravidlá ako pre iné dvoj-pásmové sadzby, v súlade s § 38 ods. 4 vyhlášky. Neexistuje vecný dôvod, aby sa pre štvorpásmovú sadzbu DD7 uplatňoval odlišný princíp ako pre dvoj-pásmové sadzby. Zároveň je použitie aritmetického priemeru vo výpočte pásmovej tarify nevhodné a v rozpore s dlhodobou praxou v súvislosti s výpočtom cien pásmových sadzieb. Vážený priemer lepšie zodpovedá reálnej spotrebe elektriny v jednotlivých pásmach, zatiaľ čo aritmetický priemer predpokladá, že všetky pásma sú

využívané rovnako – čo v praxi takmer nikdy neplatí. Použitie aritmetického priemeru by nadhodnotilo cenu, ak sa väčšina spotreby realizuje v lacnejšom pásme, prípadne podhodnotilo cenu, ak by spotreba bola koncentrovaná v drahšom pásme.

V prípade, ak sa úrad nestotožní s uvedeným návrhom na vypustenie odseku 6 v § 37 a zároveň v definícii pásmovej sadzby DD7 nahradí aritmetický priemer váženým priemerom, odporúčame z definície pásmovej sadzby DD7 vypustiť slovné spojenie „vo vyúčtovaní za dodávku elektriny“. V praxi by to mohlo znamenať, že dodávateľia by boli povinní vo vyúčtovaní pre každého jedného odberateľa s pásmovou sadzbou preverovať, či bola splnená podmienka ods. 6, a to v závislosti od charakteru spotreby konkrétneho odberateľa, čo je nerealizovateľné. V prípade odberateľov, ktorých profil spotreby by viedol k priemernej cene prevyšujúcej maximálnu regulovanú cenu, by toto riziko znášali dodávateľia elektriny, ktorí by boli nútení kompenzovať rozdiel napr. uplatnením nižšej ceny v najdrahšom pásme ako maximálnej, schválenej v rozhodnutí úradu. A teda takéto nastavenie sadzby by nemotivovalo odberateľov k nižšej spotrebe v najdrahšom pásme. Zároveň hrozí riziko presunu odberateľov z jednopásmových sadzieb do štvorpásmovej, keďže by mohli benefitovať z lacných pásiem a drahé pásma by dotoval dodávateľ. Odberatelia by teda nemali motiváciu optimalizovať svoju spotrebu a dodávateľia by znášali riziká a museli dotovať odberateľov s nevýhodným profilom spotreby, čo je v rozpore s princípom nákladovej efektívnosti a logikou regulovaných cien.

22. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 26, v časti §37 odsek 7

Primárne navrhujeme vypustiť novo navrhované znenie definície sadzby DD8, resp. vypustiť dynamickú sadzbu ako takú (v súčasnom znení vyhlášky DD9).

Alternatívne navrhujeme nasledujúce úpravy:

- i. Jednoznačne identifikovať zdroj údajov o dennej cene elektriny
- ii. Vložiť adresu na zdroj údajov o dennej cene elektriny "(<https://okte.sk/sk/kratkodoby-trh/zverejnenie-udajov-dt/celkove-vysledky-dt/>)"
- iii. doplniť možnosť uplatniť náklady na odchýlku
- iv. ustanoviť zverejňovanie dynamických sadzieb ako súčet denných cien komodity zverejnených zo strany OKTE a regulovaných nákladov dodávateľa

Nové znenie:

„(7) Sadzba DD8 je zložená z mesačnej platby za jedno odberné miesto NDOt podľa § 38 ods. 7 a z ceny elektriny. Ceny elektriny pri dynamickej sadzbe DD8 pre odberné miesto s nainštalovaným inteligentným meracím systémom sa dodávateľom elektriny uplatňujú tak, že k cenám elektriny na dennom trhu s elektrinou v štvrt hodinových intervaloch podľa celkových výsledkov denného trhu s elektrinou na nasledujúci kalendárny deň zverejnených na webovom sídle organizátora krátkodobého trhu s elektrinou (<https://okte.sk/sk/kratkodoby-trh/zverejnenie-udajov-dt/celkove-vysledky-dt/>) môže dodávateľ elektriny pripočítať najvyššiu mieru primeraného zisku podľa § 38 ods. 6 a náklady na odchýlky určené podľa § 38 ods. 1 písm. c), pričom ceny komodity sa zverejňujú na webovom sídle organizátora krátkodobého trhu s elektrinou najneskôr do 14:00 predchádzajúceho dňa a dodávateľ elektriny na svojom webovom sídle zverejňuje odkaz na tieto ceny komodity a údaj o ich zvýšení o primeraný zisk a náklady na odchýlky schválené úradom.“

Odôvodnenie:

Nesúhlasíme s úpravou dynamickej sadzby ako regulovanej sadzby v rámci cenovej vyhlášky. Sme toho názoru, že dynamickou cenou upravenou v zákone o energetike sa rozumie cena, ktorá nepodlieha cenovej regulácii úradu. Systematické členenie zákona o energetike rozlišujúce medzi zmluvami s regulovanou cenou a zmluvami s dynamickou cenou len potvrdzuje, že úmyslom zákonodarcu bolo upraviť dynamickú cenu ako osobitný typ produktu, ktorý nie je cenovo regulovaný. Ak by zákonodarcu považoval dynamickú cenu za regulovanú, nebol by dôvod ju vyčleňovať do osobitného paragrafu s iným režimom ochrany. Uvedené potvrdzuje samostatná úprava podmienok pre odberateľa v domácnosti v súvislosti s ukončením zmluvy s dynamickou cenou v §17c a samostatná úprava podmienok v súvislosti s ukončením zmluvy s regulovanou cenou v § 17b, a teda zákon o energetike pracuje s dynamickou cenou elektriny ako odlišným typom produktu, nie ako variantom regulovanej ceny. Odberateľovi v domácnosti so zmluvou s dynamickou cenou je vzhľadom k riziku vyplývajúcemu z volatility

trhových cien umožnené ukončiť zmluvu v podstate kedykoľvek, a to vo výpovednej lehote nie dlhšej ako 1 mesiac. Podľa nášho názoru úrad nemá zákonné splnomocnenie na regulovanie dynamickej ceny. Navyše, vzhľadom na systematické rozlíšenie zmlúv s regulovanou cenou a zmlúv s dynamickou cenou v zákone o energetike, môže uplatnenie regulovanej dynamickej sadzby viesť k aplikačným nejasnostiam, najmä pokiaľ ide o určenie režimu ukončenia zmluvy, t. j. či sa má zmluva s regulovanou dynamickou cenou spravovať § 17b alebo § 17c zákona o energetike.

Dynamické ceny elektriny sú založené na krátkodobých spotových trhových cenách, ktoré sa menia v závislosti od aktuálnej ponuky a dopytu po elektrine. Pri dynamických cenách sa správanie odberateľov stáva menej predvídateľným, pričom odberatelia môžu reagovať na aktuálny vývoj trhových cien a presúvať spotrebu do lacnejších hodín, môžu náhle meniť profil odberu aj napr. v závislosti od počasia. Tieto okolnosti vytvárajú riziká u dodávateľov pri predikcii spotreby, čím sa vytvára odchýlka, ktorú musia dodávatelia finančne znášať. A teda ak by sa úrad nestotožnil s návrhom na úplné vypustenie regulovanej dynamickej tarify považujeme za opodstatnené, aby uznal dodávateľom tento náklad v dynamických cenách elektriny.

V tomto kontexte zároveň uvádzame, že pri porovnaní situácie so susedným trhom v Českej republike sme zistili, že ponuka dynamických cien pre domácnosti zo strany českých dodávateľov elektriny (ČEZ, E.ON, Enerspot) zahŕňa zisk/maržu vo výške od 15 do 20 eur/MWh s DPH a fixná platba za odberné miesto sa pohybuje od 6 do 8 eur/OM/mesiac s DPH. Pri navrhovanej úprave regulovanej dynamickej sadzby zo strany úradu s primeraným ziskom len vo výške 3 eur/MWh bez zohľadnenia nákladov na odchýlku a s fixnou platbou za OM len vo výške 1,50 eur/OM/mesiac sa takýto produkt stáva pre dodávateľov stratovým, nakoľko nedôjde ani k pokrytiu oprávnených nákladov dodávateľov.

Zároveň navrhujeme vypustiť pojem „hodinové intervaly“, nakoľko OKTE vyhodnocuje denný trh len v 15 minútových periódach a súčasne vyhodnotenie odchýlky prebieha tiež v 15 minútových periódach. Navrhujeme preto ponechať len štvrťhodinový interval, čo je bežný štandard ktorý sa aplikuje v SR od 01.10.2025 tak pre segment pre podnikateľov, ako aj neregulovanú dynamickú tarifu pre domácnosti.

Zmeny navrhujeme z týchto dôvodov:

- i. upresnenie popisu zdroja údajov zo strany OKTE
- ii. pridanie webového odkazu zdroja údajov pre zvýšenie jednoznačnosti.
- iii. rozšírenie oprávnených nákladov dodávateľa elektriny je nevyhnutné lebo dodávateľ okrem samotnej komodity a nákladov na diagram obstaráva aj náklady na odchýlku. Tieto náklady dodávateľ používa na vnútrodné obchodovanie (dokupy a odpredaje) podľa skutočného výkonu na danom odbernom mieste v jednotlivých ¼ hodinách. Tieto náklady sa na rozdiel od nákladov na diagram nedajú obstaráť vopred, ale sú zrejmé až z meraných údajov na odbernom mieste. V opačnom prípade budú financované z primeraného zisku dodávateľa, čo je v rozpore so zákonom č. 250/2012 Z.z.
- iv. rozdelenie zverejňovania jednotlivých položiek ceny za dodávku sleduje vzťah jednotlivých komponentov tejto ceny k OKTE resp. dodávateľovi. Odberateľ získa cenu za dodávku jednoduchým súčtom ceny komodity, ktorá sa mení každých 15 minút a výšky zisku zvýšenej o náklady na odchýlku. Dvojitým zobrazovaním tých istých údajov (na OKTE a u dodávateľa) môže v prípade technických komplikácií počas komunikácie medzi týmito účastníkmi trhu dôjsť k pochybnostiam o správnosti údajov a nejednoznačnostiam pri výpočte ceny za dodávku. Touto úpravou sa celý proces zjednoduší pre všetkých dotknutých účastníkov trhu. Odberateľ dostane jasnú inštrukciu, aby k denným cenám z OKTE pripočítal konstantu v €/MWh, ktorá bude platná po dobu platnosti príslušného cenového rozhodnutia a k dispozícii na webovom sídle dodávateľa.

23. Zásadná pripomienka k čl. I. novelizačný bod 26,

V prípade neakceptovania návrhu na vypustenie DD8 v § 37 ods. 7 navrhujeme doplniť technickú špecifikáciu a štandardizáciu formátu pre zverejňovanie cien dynamickej sadzby DD8 na webovom sídle dodávateľa a OKTE.

Odôvodnenie:

Povinnosť zverejňovať ceny na dennej báze v štvrťhodinových a hodinových intervaloch predstavuje pre dodávateľov značnú administratívnu a IT záťaž. Chýbajúca štandardizácia formátu výmeny údajov medzi

dodávateľom a OKTE môže viesť k chybovosti a nezrozumiteľnosti pre koncového spotrebiteľa, čo je v rozpore s požiadavkou na zrozumiteľnosť právnych predpisov.

24. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme zachovať pre segment domácností obdobnú úpravu, ako je uvedená v § 40 ods. 7, v súvislosti s neočakávaným výrazným nárastom zraniteľných odberateľov elektriny okrem zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti v poslednom štvrtroku roku t-1.

Odôvodnenie:

Obdobné ustanovenie pre segment domácností bolo súčasťou predchádzajúcej cenovej vyhlášky č. 107/2023 Z. z. v § 7 ods. 7. Uvedená úprava bola do cenovej vyhlášky zapracovaná ako reakcia na spustenie režimu DPI po ukončení pôsobenia spoločnosti SLOVAKIA ENERGY na trhu s energiami, pričom sme toho názoru, že má svoje opodstatnenie aj do budúcnosti. Zároveň považujeme za potrebné presne stanoviť spôsob, akým sa súvisiaci rozdiel nákladov zohľadní v cenovom konaní o dodávke elektriny na rok t.

25. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme upraviť §38 odsek 1 písmeno a) nasledovne:

Navrhujeme výpočet ceny komodity ustanoviť výlučne na trhovom základe vychádzajúcom z denných cien derivátu SK, baseload Cal-t na burze PXE/EEX za obdobie od 1.1.t-1 do 30.6.t-1.

Nové znenie:

Maximálna cena za elektrinu CE_t na účely dodávky elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti na jednotku množstva elektriny na rok t sa vypočíta podľa vzorca

$$CE_t = CK_t \times (1 + (k_t/100\%)) + O_t$$

kde

- a) CK_t je referenčná cena elektriny vypočítaná ako aritmetický priemer denných cien produktu Baseload, Year, Settlement Price Cal-t zverejnených burzou PXE (POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE) na jej webovom sídle, v časti EEX – PXE Slovakian Power Futures v eurách na jednotku množstva elektriny za obdobie od 1.1.roku t-1 do 30.6.roku t-1

Odôvodnenie:

Ak má dodávateľ elektriny garantovať úspešný nákup komodity pre zraniteľných odberateľov v domácnosti, musí byť schopný do svojich cien premietnuť v prvom rade náklady, ktoré mu plynú z nákupu komodity. Keďže najlacnejším spôsobom obstarania komodity je jej nákup na príslušnom veľkoobchodnom trhu, cena za dodávku musí vychádzať z takto ustálenej ceny.

Keďže dodávateľ má povinnosť cenu na celý nasledujúci rok navrhnúť približne 3 mesiace vopred, je nútený vychádzať z ceny derivátu Futures pre celoročný profil dodávky. Keďže najlikvidnejšou burzou je burza EEX, ktorá sa spojila s burzou PXE, najdostupnejšou a zároveň cenovo najvýhodnejšou možnosťou je obstaranie produktu baseload, Cal-t pre dodávku na území Slovenskej Republiky, ktorý je kótovaný na burze EEX/PXE.

Keďže v čase návrhu ceny by mal byť ukončený nákup komodity a predkladanie návrhov prebieha koncom 3. štvrtroka v roku t-1, nákup by mal byť ukončený v 2. štvrtroku roka t-1. V záujme diverzifikácie rizika pri akomkoľvek nákupe je najvhodnejšou taktikou rozložiť nákup celého objemu do čo možno najväčšieho počtu tranží. V podmienkach nákupu elektriny to znamená nakúpiť v každom obchodnom dni Q/N objemu plánovanej dodávky pričom Q je plánovaný objem dodávky a N je počet obchodných dní. Zároveň čím dlhšie je obdobie nákupu, tým pravdepodobnejšie je, že nakupujúci subjekt sa vyhne nákupu v nevhodnom období (kedy je predmet nákupu najdrahší).

Po vzore obdobných ustanovení účinných pre zraniteľných odberateľov mimo domácností (§ 40 ods. 1 pís. a) je účelom navrhovaných zmien definícia vzorca, ktorý umožní dodávateľovi elektriny nakúpiť na veľkoobchodnom trhu

plánovaný objem elektriny pre zraniteľným odberateľov v domácnosti a úplné premietnutie týchto nákladov do regulovaných cien za dodávku elektriny tomuto segmentu odberateľov.

Máme za to, že týmto návrhom je možné zabezpečiť zosúladenie tohto ustanovenia s požiadavkami transparentnosti a nediskriminačného prístupu uvedeného v § 3 ods. 1 zákona č. 250/2012 Z.z.

Upozorňuje na skutočnosť, že parameter CKt v podobe tzv. referenčnej ceny vstupujúci do výpočtu maximálnej ceny za elektrinu CEt na účely dodávky elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti, nezohľadňuje trhovú situáciu, je v rozpore so základnými princípmi cenovej regulácie dodávky elektriny, nemá oporu v primárnej legislatíve, výrazným spôsobom zasahuje do tvorby regulovanej ceny dodávky pre domácnosti a vytvára zásadné finančné riziká nepokrytia nákladov u dodávateľov. Pokiaľ má vstupovať do výpočtu úradom stanovená referenčná cena, musí byť zabezpečené, aby dodávatelia mohli za uvedenú cenu elektrinu zároveň aj obstaráť. Správnosť a opodstatnenosť uplatňovania referenčnej ceny nezabezpečuje ani oprávnenie úradu zverejniť na jeho webovom sídle do 31. júla roku t-1 novú výšku referenčnej ceny, ak sú splnené podmienky ohľadne zmeny ceny elektriny uvedené v § 38 ods. 1 písm. a) bod 2bb cenovej vyhlášky. Situácia z minulého roka, kedy úrad zverejnil novú výšku referenčnej ceny až 9. septembra 2025, len potvrdzuje fakt, že v prípade referenčnej ceny sa jedná o nástroj, ktorý vnáša do regulácie neistotu a nedôveru regulovaných subjektov ohľadne jeho objektivity a správnosti. Navyše metodika určenia koeficientu zmeny referenčnej ceny kckt nedostatočne reflektuje trhovú vývoj, čo napr. v minulom roku vyvolalo potrebu jeho úpravy pre rok 2026 cez novelizáciu cenovej vyhlášky. Neurčitost spôsobu stanovenia tohto parametra vedie k neistote pri predikcii budúcej regulovanej ceny a tým aj pri tvorbe obchodných a nákupných stratégií dodávateľov. Dodávatelia nakupujú elektrinu na trhoch s pretrvávajúcou významnou mierou cenovej volatility, spôsobenej predovšetkým geopolitickým vývojom v posledných rokoch. Rozloženie nákupu komodity počas indexačného obdobia, v rámci ktorého sa určuje regulovaná cena, eliminuje riziká dodávateľov z nepokrytia nákladov pri obstaraní komodity pre domácnosti. Preto považujeme za nevyhnutné vrátiť sa k pôvodnému spôsobu určenia maximálnych cien za elektrinu pre domácnosti, a teda odvíjať ich výšku striktne od indexu, resp. trhových cien elektriny.

26. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme upraviť §38 odsek 1 písmeno b) nasledovne:

Navrhujeme zmeniť oprávnené náklady na diagram dodávky z 8% na 10%

Nové znenie:

kt je koeficient na rok t v percentách zohľadňujúci diagram dodávky elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti v rozsahu najviac 10%,

Odôvodnenie:

Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o hornú hranicu a samotné určenie hodnoty na rok t prebieha počas cenového konania, úrad má na prípadné budúce úpravy dostatočný priestor na zmenu tohto parametra pre daný regulačný rok bez toho, aby ho bolo potrebné a priori znižovať v ustanoveniach vyhlášky. Takto upravený limit dáva priestor pre primerané pokrytie nákladov na diagram pre prípad, ak to trhovú situácia bude vyžadovať.

27. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme upraviť §38 odsek 1 písmeno c) nasledovne:

Navrhujeme vložiť novú vetu o zverejňovaní hodnoty nákladov na odchýlky pred termínom pre podanie návrhov ceny

Navrhované znenie:

Ot sú určené náklady na odchýlku súvisiace s dodávkou elektriny zraniteľným odberateľom elektriny v domácnostiach v eurách na jednotku množstva elektriny v roku t vo výške 80 % z priemeru nákladov na odchýlku prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav vypočítanej podľa prílohy č. 7, najviac však 5,21 eura/MWh. Hodnotu parametra Ot a súvisiace výpočty zverejní úrad na svojom webovom sídle najneskôr 31.8. roku t-1.

Odôvodnenie:

Účelom ustanovenia je zvýšenie transparentnosti určenia nákladov na odchýlku, zvýšenie informovania regulovaných subjektov v predstihu pred začatím cenových konaní, zrýchlenie konaní a zvýšenie transparentnosti pri stanovovaní parametrov ceny za dodávku elektriny zraniteľným odberateľom.

28. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V §38 odsek 1, písmeno c) navrhujeme upraviť aktuálne platný spôsob určenia výšky odchýlky, ktorý vychádza z váženého priemeru nákladov na odchýlku pri nákupe elektriny na straty prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav, a to z dôvodu zmien v oblasti regulácie odchýlky ako aj trhu s regulačnou elektrinou v poslednom období.

Odôvodnenie:

Súčasný spôsob určenia výšky odchýlky bol aplikovaný v čase, kedy tarifa za odchýlku bola regulovaná a dosahovala hodnotu okolo 135 € pri zápornej systémovej odchýlke, resp. -5 € pri kladnej systémovej odchýlke. Po deregulácii tarify za odchýlku a pripojení SR k medzinárodným platformám na výmenu regulačnej elektriny MARI a PICASSO došlo k výrazným pohybom taríf, a to najmä pri kladnej systémovej odchýlke, ktorá namiesto záporných dosahuje vysoko kladné hodnoty. Taktiež sa výrazne zmenil smer systémovej odchýlky (pravdepodobnosť výskytu) – viac prevláda kladná systémovej odchýlka. V roku 2027 teda pravdepodobne dôjde k poklesu povolennej výšky nákladov na odchýlku v cenách za dodávku pre zraniteľných odberateľov a straty o 50%, s rizikom nepokrytia skutočných nákladov, pričom v takomto prípade tiež hrozí riziko opätovného nárastu nákladov na odchýlku v budúcnosti a následného zvýšenia ceny za dodávku pre zraniteľných odberateľov. Úprava spôsobu určenia výšky odchýlky je nevyhnutná aj z dôvodu aktuálnych zmien na trhu, ako aj správania samotných odberateľov, ktorých spotreba sa s využívaním nových ťažko predikovateľných spotrebičov v súvislosti s dekarbonizáciou (rast počtu tepelných čerpadiel, elektromobilita, batériové úložiska) stáva čoraz menej predvídateľnou.

29. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme upraviť §38 odsek 6 nasledovne:

Navrhujeme odstránenie absolútneho limitu pre primeraný zisk.

Navrhované znenie:

Na určenie primeraného zisku pri dodávke elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti, ktorý je možné zahrnúť do ceny za dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti je 8 % z ceny elektriny CET určenej podľa odseku 1.

Odôvodnenie:

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch aj naďalej trváme na tom, aby bol primeraný zisk legislatívne stanovený výlučne ako percento z ceny elektriny vstupujúcej do výpočtu maximálnej regulovanej ceny, a teda aby bol zrušený jeho fixne stanovený limit v Eur/MWh. Uvedené hodnoty nereflektujú vývoj na energetickom trhu v posledných rokoch. Po začatí energetickej krízy v roku 2022, ktorá spôsobila enormný nárast trhových cien komodít, sa ceny aj v tomto roku držia vo výške okolo 100 Eur/MWh, pričom odborníci sa zhodujú, že sa už nevrátia na predkrízovú úroveň. Primeraný zisk vo výške max. 3 Eur/MWh je v cenovej vyhláške určený minimálne už od roku 2013, kedy trhovú cenu elektriny dosahovali hodnotu približne vo výške 50 Eur/MWh. Pri súčasných trhových cenách elektriny a limitnej hodnote primeraného zisku vo výške 3 Eur/MWh vychádza jeho percentuálne vyčíslenie len vo výške približne 3%. Percentuálne stanovenie miery ziskovosti je štandardným postupom stanovenia zisku v podnikateľskom prostredí. Percentuálny spôsob stanovenia primeraného zisku má zároveň potenciál zatriktívniť podnikanie v činnosti dodávky elektriny v regulovanom segmente, čo by viedlo k zintenzívneniu konkurencie a hospodárskej súťaže, s pozitívnym vplyvom na koncovú cenu elektriny v dlhšom časovom horizonte. Súčasná fixná limitná úroveň povoleného zisku nevytvára podmienky pre dlhodobu udržateľný rozvoj konkurenčného prostredia stanovený regulačným rámcom.

Opätovne uvádzame, že percentuálny spôsob stanovenia primeraného zisku taktiež vyplýva z § 2 písm. f) zákona č. 250/2012 Z. z., podľa ktorého primeraným ziskom je zisk, ktorý vychádza z vývoja obvyklého podielu zisku na ekonomicky oprávnených nákladoch s prihliadnutím na kvalitu, obvyklé podnikateľské riziko, vývoj dopytu na trhu a na ochranu spotrebiteľa a ktorý zohľadňuje aj rozsah potrebných investícií na zabezpečenie dlhodobej prevádzkyschopnosti sústavy a siete. A teda hodnota primeraného zisku by mala byť previazaná s vývojom

nákladov dotknutého regulovaného subjektu, pričom najvýznamnejším nákladom dodávateľov je náklad na obstaranie elektriny.

Aktuálny základný rámec ignoruje zmeny na retailovom trhu s elektrinou, ku ktorým došlo v ostatných rokoch najmä v dôsledku rastu efektivity elektrospotrebičov, možnostiam riadenia ich výkonu, decentralizovanej výroby elektriny, uskladneniu a zdieľaniu elektriny. Sekundárnym účinkom týchto zmien je rozkolísanosť objemu spotreby, ktorý pre dodávateľa znamená zvýšené riziko súvisiace so zabezpečením primeraného objemu elektriny. Touto úpravou sa zvýši atraktivita odvetvia dodávky elektriny zraniteľným odberateľom v domácnosti aj v podmienkach vyššie spomenutej neistoty, ktorá povedie k rastu konkurencie na strane ponuky a tým aj k prirodzenému tlaku na zvyšovanie úrovne poskytovaných služieb a znižovanie cien.

30. Zásadná pripomienka k čl. I – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme upraviť v § 38 ods. 7 znenie písm. a) nasledovne:

„a) NDOt-1 sú náklady na dodávku elektriny na jedno odberné miesto za mesiac, ktoré možno zahrnúť do sadzieb za dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti v roku t-1, najviac vo výške 1,50 eura 2 eurá na jedno odberné miesto a mesiac,“

Obdobne navrhujeme upraviť maximálnu výšku pevnej mesačnej platby za jedno odberné miesto za mesiac pre zraniteľných odberateľov okrem odberateľov elektriny v domácnosti /§ 40 ods. 8 písm. a)/, ako aj pre zraniteľných odberateľov, ktorým dodáva elektrinu do ich odberných miest dodávateľ poslednej inštancie /§42 ods. 6 písm. a)/.

Odôvodnenie:

Dlhodobu a opakovanu upozorňujeme na fakt, že skutočná výška nákladov na dodávku je vyššia ako ich maximálna hodnota stanovená vyhláškou. Náklady dodávateľov sa v posledných rokoch rapídne zvyšujú vplyvom vysokej miery inflácie, ktorá najmä v rokoch 2022 a 2023 dosahovala až dvojciferné hodnoty, pričom v dôsledku aktuálneho geopolitického vývoja sa opäť očakáva jej akcelerácia v tomto roku. Napriek snahe dodávateľov o optimalizáciu svojich nákladov pribúda čoraz viac legislatívnych požiadaviek, ktoré vyžadujú ďalšie investície na ich zabezpečenie a tieto nie sú premietnuté do mesačnej platby. Zvýšenie nákladov dodávateľov v posledných rokoch súvisí taktiež s implementáciou krízovej regulácie alebo aktuálne aj systémom adresnej energopomoci pre domácnosti, ktorých realizácia v praxi sa priamo dotýka dodávateľov, ktorí museli urobiť viacero systémových a procesných opatrení, aby dokázali splniť povinnosti vyplývajúce pre nich zo súvisiacich právnych predpisov (zákon o adresnej energopomoci, nariadenia).

Navrhujeme teda uplatniť pravidelné medziročné navýšenie uvedeného parametra o index jadrovej inflácie u všetkých zraniteľných odberateľov, pričom rozhodujúce obdobie pre jeho výpočet navrhujeme zosúladiť s indexačným obdobím pre výpočet regulovanej ceny dodávky, nakoľko toto obdobie by malo korešpondovať s aktuálnym vývojom inflácie.

Návrh na zvýšenie hodnoty tohto parametra vychádza tiež zo skutočnosti, že jeho aktuálna výška nepokrýva oprávnené náklady tak, ako sú definované legislatívou. Zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v § 12 ods. 3 zdôrazňuje, že spôsob cenovej regulácie má zohľadňovať ekonomicky oprávnené náklady a primeraný zisk. Uvedené ustanovenie vyplýva z cieľov Regulačnej politiky, podľa ktorých sa regulácia vykonáva v súlade s pravidlami EÚ a vždy zabezpečuje pokrytie všetkých nákladov a primeraný zisk regulovaných subjektov. Vyhláška taktiež špecifikuje, aký typ nákladov je možné zahrnúť do ekonomicky oprávnených nákladov, čím sa eliminuje riziko, že by pevná mesačná platba mohla zahŕňať neoprávnené náklady dodávateľa.

V tomto kontexte by sme zároveň chceli uviesť, že k zvýšeniu fixnej mesačnej platby za odberné miesto došlo naposledy v roku 2023, čo predstavuje časový odstup, počas ktorého rapídne stúpili náklady na pravdepodobne všetky tovary a služby bez ohľadu na odvetvie. Preto považujeme zvýšenie fixnej platby za odberné miesto za nevyhnutnosť.

31. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhované znenie:

Náklady na dodávku elektriny na jedno odberné miesto za mesiac NDO_t , ktoré možno zahrnúť do sadzieb za dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti sa vypočítajú podľa vzorca

$$NDO_t = NDO_{t-1} \times (1 + ((JPI_n - X) / 100\%))$$

kde

a) NDO_{t-1} sú náklady na dodávku elektriny na jedno odberné miesto za mesiac, ktoré možno zahrnúť do sadzieb za dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti v roku $t-1$, najviac vo výške určenej pre rok $t-1$ na jedno odberné miesto a mesiac,

b) JPI_n je aritmetický priemer zverejnených hodnôt ukazovateľa „Jadrová inflácia“ za obdobie od 1. júla roka $t-2$ do 30. júna roka $t-1$ uvedených na webovom sídle Štatistického úradu Slovenskej republiky – <http://datacube.statistics.sk> v priečinku „Makroekonomické štatistiky“ v sekcii „Spotrebiteľské ceny a ceny produkčných štatistik“ v časti „Indexy spotrebiteľských cien (inflácia)“ v časti „Jadrová a čistá inflácia“ v priečinku „Jadrová a čistá inflácia – oproti rovnakému obdobiu minulého roku v percentách – mesačne [sp0008ms]“,

c) X je faktor efektivity, ktorého hodnota v každom roku regulačného obdobia je 1,0 %, pričom ak je hodnota rozdielu JPI_n a X nižšia ako 0, na účely výpočtu maximálnej ceny za dodávku elektriny zraniteľným odberateľom v domácnosti na rok t sa hodnota rozdielu JPI_n a X rovná 0.

Odôvodnenie:

V štruktúre nákladov dodávateľa, ktoré majú byť financované touto časťou ceny výrazne dominujú osobné náklady a náklady na obstaranie a prevádzku IT a Telekomunikácií, ktoré dodávateľ obstaráva na voľnom (neregulovanom) trhu.

Od 1.1.2023, kedy bola prvýkrát schválená táto cena vo výške 1,5 €/OM, dosiahla kumulatívna jadrová inflácia v Slovenskej republike výšku 22%.

Tieto náklady sa vyvíjajú kontinuálne s ohľadom na poslednú známu hodnotu. Preto by východiskom mala byť hodnota určená úradom na predchádzajúci rok.

Dlhodobu a opakovane upozorňujeme na fakt, že skutočná výška nákladov na dodávku je vyššia ako ich maximálna hodnota stanovená vyhláškou. Náklady dodávateľov sa v posledných rokoch rapídne zvyšujú vplyvom vysokej miery inflácie, ktorá najmä v rokoch 2022 a 2023 dosahovala až dvojciferné hodnoty, pričom v dôsledku aktuálneho geopolitického vývoja sa opäť očakáva jej akcelerácia v tomto roku. Napriek snahe dodávateľov o optimalizáciu svojich nákladov pribúda čoraz viac legislatívnych požiadaviek, ktoré vyžadujú ďalšie investície na ich zabezpečenie a tieto nie sú premietnuté do mesačnej platby. Zvýšenie nákladov dodávateľov v posledných rokoch súvisí taktiež s implementáciou krízovej regulácie alebo aktuálne aj systémom adresnej energopomoci pre domácnosti, ktorých realizácia v praxi sa priamo dotýka dodávateľov, ktorí museli urobiť viacero systémových a procesných opatrení, aby dokázali splniť povinnosti vyplývajúce pre nich zo súvisiacich právnych predpisov (zákon o adresnej energopomoci, nariadenia).

Aktuálna výška nepokrýva oprávnené náklady tak, ako sú definované legislatívou. Zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v § 12 ods. 3 zdôrazňuje, že spôsob cenovej regulácie má zohľadňovať ekonomicky oprávnené náklady a primeraný zisk. Uvedené ustanovenie vyplýva z cieľov Regulačnej politiky, podľa ktorých sa regulácia vykonáva v súlade s pravidlami EÚ a vždy zabezpečuje pokrytie všetkých nákladov a primeraný zisk regulovaných subjektov. Vyhláška taktiež špecifikuje, aký typ nákladov je možné zahrnúť do ekonomicky oprávnených nákladov, čím sa eliminuje riziko, že by pevná mesačná platba mohla zahŕňať neoprávnené náklady dodávateľa.

Máme za to, že takto navrhované nastavenie nákladov dodávky si naďalej vo vzťahu k inflácii bude plniť svoju brzdiacu funkciu.

32. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme upraviť §40 odsek 1, písmeno b) nasledovne:

Navrhujeme zmeniť oprávnené náklady na diagram dodávky z 8% na 10%

Navrhované znenie:

kt je koeficient na rok t v percentách zohľadňujúci diagram dodávky elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny okrem zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti v rozsahu najviac 10%,

Odôvodnenie:

Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o hornú hranicu a samotné určenie hodnoty na rok t prebieha počas cenového konania, úrad má dostatočný priestor na úpravu parametra bez toho, aby ho bolo potrebné a priori znižovať. Takto upravený limit dáva priestor pre primerané pokrytie nákladov na diagram pre prípad, ak to trhová situácia bude vyžadovať.

33. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme upraviť §40 odsek 1, písmeno c) nasledovne:

Navrhujeme vložiť novú vetu o zverejňovaní hodnoty nákladov na odchýlky pred termínom pre podanie návrhov ceny

Navrhované znenie:

- b) Ot sú určené náklady regulovaného subjektu na odchýlku súvisiace s dodávkou elektriny zraniteľným odberateľom elektriny okrem zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti v eurách na jednotku množstva elektriny v roku t vo výške 80 % z priemeru nákladov na odchýlku prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav vypočítanej podľa prílohy č. 7, najviac však 5,21 eura/MWh. Hodnotu parametra Ot a súvisiace výpočty zverejní úrad na svojom webovom sídle najneskôr 31.8. roku t-1.

Odôvodnenie:

Účelom ustanovenia je zvýšenie transparentnosti určenia nákladov na odchýlku, zvýšenie informovania regulovaných subjektov v predstihu pred začatím cenových konaní, zrýchlenie konaní a zvýšenie transparentnosti pri stanovovaní parametrov ceny za dodávku elektriny zraniteľným odberateľom.

34. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme upraviť §40 odsek 5

Navrhujeme odstránenie absolútneho limitu pre primeraný zisk.

Navrhované znenie:

Na určenie najvyššej miery primeraného zisku pri dodávke elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny okrem zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti, ktorý je možné zahrnúť do ceny za dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny okrem zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti je 16 % z ceny elektriny CEMDt určenej podľa odseku 1 avšak najmenej 5 €/MWh.

Odôvodnenie:

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch aj naďalej trváme na tom, aby bol primeraný zisk legislatívne stanovený výlučne ako percento z ceny elektriny vstupujúcej do výpočtu maximálnej regulovanej ceny, a teda aby bol zrušený jeho fixne stanovený limit v Eur/MWh. Uvedené hodnoty nereflektujú vývoj na energetickom trhu v posledných rokoch. Po začatí energetickej krízy v roku 2022, ktorá spôsobila enormný nárast trhových cien komodít, sa ceny aj v tomto roku držia vo výške okolo 100 Eur/MWh, pričom odborníci sa zhodujú, že sa už nevrátia na predkrízovú úroveň. Primeraný zisk vo výške max. 3 Eur/MWh je v cenovej vyhláške určený minimálne už od roku 2013, kedy trhové ceny elektriny dosahovali hodnotu približne vo výške 50 Eur/MWh. Pri súčasných trhových cenách elektriny a limitnej hodnote primeraného zisku vo výške 3 Eur/MWh vychádza jeho percentuálne vyčíslenie len vo výške približne 3%. Percentuálne stanovenie miery ziskovosti je štandardným postupom stanovenia zisku v podnikateľskom prostredí. Percentuálny spôsob stanovenia primeraného zisku má zároveň potenciál zatriktívniť podnikanie v činnosti dodávky elektriny v regulovanom segmente, čo by viedlo k zintenzívneniu konkurencie a hospodárskej súťaže, s pozitívnym vplyvom na koncovú cenu elektriny v dlhšom časovom horizonte. Súčasná fixná limitná úroveň povoleného zisku nevytvára podmienky pre dlhodobu udržateľný rozvoj konkurenčného prostredia stanovený regulačným rámcom.

Opätovne uvádzame, že percentuálny spôsob stanovenia primeraného zisku taktiež vyplýva z § 2 písm. f) zákona č. 250/2012 Z. z., podľa ktorého primeraným ziskom je zisk, ktorý vychádza z vývoja obvyklého podielu zisku na ekonomicky oprávnených nákladoch s prihliadnutím na kvalitu, obvyklé podnikateľské riziko, vývoj dopytu na trhu a na ochranu spotrebiteľa a ktorý zohľadňuje aj rozsah potrebných investícií na zabezpečenie dlhodobej prevádzkyschopnosti sústavy a siete. A teda hodnota primeraného zisku by mala byť previazaná s vývojom nákladov dotknutého regulovaného subjektu, pričom najvýznamnejším nákladom dodávateľov je náklad na obstaranie elektriny.

Aktuálny základný rámec ignoruje zmeny na retailovom trhu s elektrinou, ku ktorým došlo v ostatných rokoch najmä v dôsledku rastu efektivity elektrospotrebičov, možnostiam riadenia ich výkonu, decentralizovanej výroby elektriny, uskladneniu a zdieľaniu elektriny. Sekundárnym účinkom týchto zmien je rozkolísanosť objemu spotreby, ktorý pre dodávateľa znamená zvýšené riziko súvisiace so zabezpečením primeraného objemu elektriny. Touto úpravou sa zvýši atraktivita odvetvia dodávky elektriny zraniteľným odberateľom v domácnosti aj v podmienkach vyššie spomenutej neistoty, ktorá povedie k rastu konkurencie na strane ponuky a tým aj k prirodzenému tlaku na zvyšovanie úrovne poskytovaných služieb a znižovanie cien.

Absolútny limit 8 €/MWh zodpovedal 16% ceny komodity pri jej výške okolo 50 €/MWh, čo je menej ako polovica aktuálnej hodnoty.

35. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhované znenie:

Náklady na dodávku elektriny na jedno odberné miesto za mesiac NDMD_t, ktoré možno zahrnúť do sadzieb za dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny okrem zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti sa vypočítajú podľa vzorca

$$NDMD_t = NDMD_{t-1} \times (1 + ((JPI_n - X) / 100\%))$$

kde

a) NDMD_{t-1} sú náklady na dodávku elektriny na jedno odberné miesto za mesiac, ktoré možno zahrnúť do sadzieb za dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny okrem zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti v roku t-1, pričom určená výška NDMD_{t-1} na rok 2024 je najviac vo výške určenej pre rok t-1 na jedno odberné miesto a mesiac,

b) JPI_n je aritmetický priemer zverejnených hodnôt ukazovateľa „Jadrová inflácia“ za obdobie od 1. júla roka t-2 do 30. júna roka t-1 uvedených na webovom sídle Štatistického úradu Slovenskej republiky – <http://datacube.statistics.sk> v priečinku „Makroekonomické štatistiky“ v sekcii „Spotrebiteľské ceny a ceny produkčných štatistik“ v časti „Indexy spotrebiteľských cien (inflácia)“ v časti „Jadrová a čistá inflácia“ v priečinku „Jadrová a čistá inflácia – oproti rovnakému obdobiu minulého roku v percentách – mesačne [sp0008ms]“,

c) X je faktor efektivity, ktorého hodnota v každom roku regulačného obdobia je 1,0 %, pričom ak je hodnota rozdielu JPI_n a X nižšia ako 0, na účely výpočtu maximálnej ceny za dodávku elektriny zraniteľným odberateľom v domácnosti na rok t sa hodnota rozdielu JPI_n a X rovná 0.

Odôvodnenie:

V štruktúre nákladov dodávateľa, ktoré majú byť financované touto časťou ceny výrazne dominujú osobné náklady a náklady na obstaranie a prevádzku IT a Telekomunikácií, ktoré dodávateľ obstaráva na voľnom (neregulovanom) trhu.

Od 1.1.2023, kedy bola prvýkrát schválená táto cena vo výške 1,5 €/OM, dosiahla kumulatívna jadrová inflácia v Slovenskej republike výšku 22%.

Tieto náklady sa vyvíjajú kontinuálne s ohľadom na poslednú známu hodnotu. Preto by východiskom mala byť hodnota určená úradom na predchádzajúci rok.

Máme za to, že takto navrhované nastavenie nákladov dodávky si naďalej vo vzťahu k inflácii bude plniť svoju brzdiacu funkciu.

36. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme vypustiť v § 42 ods. 5.

Alternatívne navrhujeme upraviť znenie § 42 ods. 5 nasledovne:

„Ak je pre zraniteľného odberateľa elektriny v domácnosti uplatňovaná cena elektriny za dodávku elektriny pri dodávke poslednej inštancie vyššia od maximálnej ceny elektriny pri najdrahšej sadzbe regulovanej ceny za štandardnú dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti podľa cenníka dodávateľa elektriny, ktorý poskytuje dodávku poslednej inštancie najviac o 30 %, dodávateľ poslednej inštancie túto cenu za dodávku poslednej inštancie uplatní pre zraniteľného odberateľa elektriny v domácnosti v celom rozsahu. Ak cena elektriny za dodávku elektriny dodávateľom poslednej inštancie je vyššia od maximálnej ceny elektriny pri najdrahšej sadzbe regulovanej ceny za štandardnú dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov elektriny v domácnosti podľa cenníka dodávateľa, ktorý poskytuje dodávku poslednej inštancie, o viac ako 30 %, dodávateľ poslednej inštancie uplatní pre zraniteľného odberateľa elektriny v domácnosti cenu elektriny za dodávku elektriny dodávateľom poslednej inštancie vo výške podľa predchádzajúcej vety, pričom vzniknuté náklady spojené so zabezpečením dodávky elektriny počas dodávky poslednej inštancie pre zraniteľného odberateľa elektriny v domácnosti v rozsahu neuplatnenom pre zraniteľného odberateľa elektriny v domácnosti si príslušný dodávateľ poslednej inštancie uplatní v konaní o cenovej regulácii.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme z § 42 vypustiť celý odsek 5. Spôsob výpočtu maximálnej ceny za dodávku elektriny v režime dodávky poslednej inštancie je daný výpočtom podľa § 42 ods. 1 a odzrkadľuje náklady dodávateľa poslednej inštancie, ktoré mu vzniknú v súvislosti so zabezpečením plnenia povinnosti obstaráť pre odberateľov v režime DPI elektrinu v danom čase na trhu a dodať ju týmto odberateľom. Odlišný mechanizmus určenia ceny DPI pre domácnosti stanovený v ods. 5 vytvára riziko nepokrytia nákladov dodávateľa v súvislosti s obstaraním elektriny a je teda v rozpore s § 12 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z. z., podľa ktorého spôsob vykonávania cenovej regulácie zohľadňuje ekonomicky oprávnené náklady, ekonomickú efektívnosť a primeraný zisk vrátane rozsahu investícií, ktoré možno do ceny započítať.

V prípade, že sa úrad s vypustením predmetného ustanovenia nestotožní, navrhujeme, aby bola do neho doplnená časť, v zmysle ktorej bude mať dodávateľ právo uplatniť si v konaní o cenovej regulácii vzniknuté náklady spojené so zabezpečením DPI v rozsahu neuplatnenom pre zraniteľného odberateľa v domácnosti (t. j. rozdiel medzi cenou elektriny počas DPI a maximálnou cenou elektriny pri najdrahšej sadzbe regulovanej ceny za štandardnú dodávku elektriny nad 30 %). V opačnom prípade bude ustanovenie § 42 ods. 5 nielenže v rozpore s § 12 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z. z., ale najmä môže pri volatilitě trhových cien, akej sme boli svedkami v posledných rokoch, pre dodávateľa poslednej inštancie generovať významné finančné straty.

37. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 32

Navrhujeme upresnenie parametrov EPCELT-2, ACELT-2 a QEBt tak, aby bolo zrejmé, že ide o súhrnné údaje za prevádzku všetkých zariadení VÚKVET s nárokom na doplatok v roku t-2. Ako možnú alternatívu k návrhu v predošlej vete navrhujeme zo vzorca vypustiť zohľadňovanie QEBt a súčasne emisný náklad naviazať na i-tú technológiu tak, ako je na i-tú technológiu naviazaný zmenený náklad na vstupné palivo. Okrem toho súčasne navrhujeme odstrániť ohraničenie vypočítanej hodnoty koeficientu celkovej účinnosti výroby elektriny „k“, tzn. odstrániť spojenie „≤0,3“, tzn. vzorec v ustanovení § 44 ods. 3 písm. d) bude g) znie: $k = ACELT, t-2 / (EPCELT, t-2)$.

Odôvodnenie:

Upresnenie logiky matematického výpočtu. Odstránenie ohraničenia hodnoty koeficientu „k“ navrhujeme s cieľom premietnuť celý zmenený náklad na zabezpečovanie emisných kvót do palivovej korekcie Pzn, tzn. na celý objem vyrobenej elektriny spĺňajúcej parameter vysokej účinnosti, teda zákonný predpoklad na podporu doplatkom. Analogicky poukazujeme na cenovú reguláciu v tepelnej energetike, kedy sa náklad na emisie pre zdroje zapojené do systému ETS uplatňuje na celý objem vyrobeného tepla, nie len na jeho maximálny podiel. Rovnako je ohraničenie podielu elektriny, na ktorý sa uplatní korekcia nákladu na emisie, v rozpore s ustanoveniami zákona č. 309/2009 Z.z. (v zmysle zákona má výrobca elektriny zákonný nárok na podporu na všetku vyrobenú elektrinu a medzročná zmena ceny pre výpočet doplatku má podľa toho istého zákona reflektovať celý zmenený náklad).

38. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 32

V nadväznosti na predošlú pripomienku k čl. I novelizačnému bodu 32 ďalej navrhujeme v § 44 ods. 3:

- v písm. d) nahradiť slovné spojenie "pre rok 2027 a nasledujúce roky" slovným spojením "pre rok 2026" a súčasne upraviť vzorec pre Pznit nasledovne:

" $Pznit = NCPPit \times QPPi1MWh_{t-1} - NCPPit-n \times QPPi1MWh_{t-n-1} + BEUA2026 + ((EPCELK, t-2 \times EF-QEBt) \times (Et - Et-n) \times k) / ACELK, t-2$ "

a pod vzorec doplniť bod h) s vysvetlením v znení:

"BEUA2026 je báza nákladu na emisné povolenky určená v hodnote BEUA2026 = 17,50 EUR/MWh"

- za písm. d) doplniť nové písm. e), ktoré znie:

"e) pre rok 2027 a nasledujúce roky pre výrobcov, ktorí sú účastníkom systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov a vykonávajú činnosť podľa osobitného predpisu,44b)

$Pznit = NCPPit \times QPPi1MWh_{t-1} - NCPPit-n \times QPPi1MWh_{t-n-1} + ((EPCELK, t-2 \times EF-QEBt) \times (Et - Et-n) \times k) / ACELK, t-2$ "

Odôvodnenie:

Vítame iniciatívu ÚRSO zosúladiť znenie cenovej vyhlášky so zákonom č. 309/2009 Z.z. a zadefinovať mechanizmus zohľadnenia zmeneného nákladu na emisné kvóty pre zdroje zapojené do systému obchodovania s ETS, ale súčasne poukazujeme, že metodický návrh ÚRSO v predloženom znení počíta zatiaľ len so zohľadňovaním zmeny medziročného nákladu na povolenku, avšak opomína zahrnutie samotného nákladu do ceny na doplatok. Vyhláška ÚRSO pri stanovovaní pevných cien na výpočet doplatku nerozlišuje medzi zdrojmi v systéme ETS I a ostatnými zdrojmi v tom smere, že pevné ceny stanovuje pre obe skupiny identicky. Z toho možno odvodiť, že ÚRSO pri určení nákladovej ceny podporovanej elektriny nezohľadňuje do výpočtu LCOE ceny žiadny náklad na emisnú povolenku. Z tohto titulu navrhujeme jednorazovo v korekcii pre rok 2026 tento náklad pre ETS I zdroje zaviesť a potom do ďalších rokov (2027 a nasledujúcich) ho už upravovať len o skutočnú medziročnú zmenu. Navrhovaná hodnota BEUA2026 = 17,50 EUR/MWh je odvodená od odhadovanej ceny povolenky (cca 70 EUR/t), ktorú ÚRSO zohľadňuje v cenovej regulácii v tepelnej energetike do ceny tepla pre rok 2026, vynásobenú emisným koeficientom prepočítavajúcim náklad na povolenku do ceny vyrobenej elektriny v zariadení VÚKVET (cca 0,2), vydelenu priemernou účinnosťou 80 %.

39. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 32

V nadväznosti na predošlé pripomienky k čl. I novelizačnému bodu 32 ďalej navrhujeme v § 44 ods. 3 za doplnené písm. e) doplniť nové písm. f), ktoré znie:

"f) Úrad navýši hodnotu korekcie $Pznit=2027$ vypočítanej podľa písm. e) pre rok 2027 pre výrobcov, ktorí sú účastníkom systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov a vykonávajú činnosť podľa osobitného predpisu,44b), o hodnotu rovnajúcu sa dvojnásobku BEUA2026."

Odôvodnenie:

Špecifické navýšenie korekcie Pznit vydanej pre rok 2027 a uplatňovanej len pre rok 2027 pre zdroje ETS o dvojnásobok bázy nákladov na EUA je odstránením trvajúceho protiprávneho stavu, kedy ÚRSO výrobcom podporovanej elektriny zo zdrojov VÚKVET zaradeným do systému obchodovania s emisnými povolenkami ETS I v rokoch 2025 a 2026 do upravenej pevnej ceny na výpočet doplatku nezapočítal náklad na emisné povolenky tak, ako mu to prikazuje zákon č. 309/2009 Z.z. Likvidácia tohto historického dlhu v roku 2027 by znamenala vysporiadanie problému ešte v rámci aktuálneho regulačného obdobia, pričom ÚRSO pre obdobie od roku 2028 bude nastavovať parametre cenovej regulácie nanovo pre účely nového regulačného obdobia.

Dovolíme si upozorniť, že v Upovedomení Generálnej prokuratúry SR k podnetu na nesúlad Vyhl. č.154/2024 Z.z. so zákonom č. 309/2009 Z.z. je uvedené, že s účinnosťou od 01.11.2025 sa stane aj podľa ÚRSO úprava jeho vyhlášky č. 154/2024 Z. z. nesúladiť so zákonom č. 309/2009 Z. z. ako celok, a bude potrebné zabezpečiť jej zosúladenie so znením ustanovenia § 6 ods. 5 citovaného zákona.

40. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 32

V kontexte predošlých pripomienok navrhujeme doplnenie prechodného ustanovenia, podľa ktorého by Úrad korekciu Pzn podľa § 44 ods. 3 písm. d) vydal do 31. júla 2026, pričom táto korekcia by sa uplatnila na obdobie od 1. augusta 2026 do 31. decembra 2026.

Odôvodnenie:

Odstránenie aktuálneho nesúladu medzi cenovou reguláciou palivovej korekcie pevnej ceny na výpočet doplatku pre obdobie od 1. augusta 2026.

41. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Zo súčasného znenia vyhlášky navrhujeme vypustiť celé znenie § 44 ods. 4 bez náhrady.

Odôvodnenie:

Zosúladienie vyhlášky s ustanovením § 6 ods. 5 zákona č. 309/2009 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2026, ktoré predpokladá každoročnú korekciu pevných cien na výpočet doplatku/príplatku o skutočnú zmenu nákladov na vstupné suroviny a emisné kvóty.

42. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

V Prílohe č. 1 vyhlášky (technická doba životnosti majetku v elektroenergetike) navrhujeme v rámci návrhu vyhlášky aktualizovať údaje o technickej dobe životnosti v prílohe tak, aby odzrkadľovali realisticky očakávateľnú dobu prevádzkovej životnosti jednotlivých typov zariadení, s prihliadnutím na ich skutočný režim/profil prevádzkovania.

Odôvodnenie:

Predmetná príloha vyhlášky v aktuálnom znení nestanovuje dobu technických životností spôsobom, ktorý by korešpondoval s realisticky očakávanou dobou prevádzkovej životnosti viacerých typov zariadení.

43. Zásadná pripomienka k čl. I. – vloženie nového novelizačného bodu

Navrhujeme upraviť Prílohu č. 7 odsek 2

Navrhujeme zmeniť výšku parametra POt na hodnotu 30%

Navrhované znenie:

- c) POt je plánovaná odchýlkovosť diagramu dodávky elektriny regulovaného subjektu v percentách v roku t-2, ktorej hodnota je rovná 30%.

Odôvodnenie:

V minulosti bola tarifa za odchýlku stanovená cenovým rozhodnutím URSO a bola relatívne stabilná (približne -5 €/MWh pri kladnej systémovej odchýlke a +135 / + 145 €/MWh pri zápornej systémovej odchýlke). V takýchto podmienkach dávalo zmysel používať zjednodušený model založený na fixných pravdepodobnostiach jednotlivých kvadrantov a historických priemeroch cien.

Po zapojení Slovenskej republiky do európskych platforiem MARI a PICASSO sa však zásadne zmenil spôsob tvorby cien regulačnej elektriny. Tarifa za odchýlku už nie je stabilná, ale je výsledkom trhového mechanizmu na európskej úrovni, čo viedlo k:

- výraznému nárastu volatility cien odchýlky,
- častejšiemu výskytu extrémnych cien (v čase extrémny hodnôt sa platí vysoká cena odchýlky, čo vážená priemerná cena nereflektuje),
- zmene cenovej symetrie medzi kladnou a zápornou odchýlkou. (Výrazný úbytok záporných cien v čase kladnej odchýlky)

Z tohto dôvodu už neplatí pôvodný predpoklad, že jednotlivé kombinácie odchýlky majú stabilné správanie a vyvážené zastúpenie. Fixne stanovené pravdepodobnosti a použitie historických priemerov preto vedú k skresleniu skutočných nákladov.

Metodológia bola nastavená pre regulované a relatívne stabilné prostredie, zatiaľ čo dnes sa uplatňuje na volatilný trhový model. Tento nesúlad spôsobuje, že výsledná hodnota odchýlky nereflektuje reálne náklady odchýlky strát, ktorým regulované subjekty čelia.

Pri analýze skutočných dát vychádzajúcich z denných predikcií bolo identifikované, že dochádza k systematickému podhodnoteniu odchýlkovosti. Dôvodom je najmä rozdiel medzi predikovanými (dennými) hodnotami a konečnými vyhodnoteniami meraní, voči ktorým sa odchýlka reálne zúčtováva. Tento rozdiel prirodzene zvyšuje výslednú odchýlkovosť.

Zároveň platí, že diagram strát elektriny absorbuje aj nepresnosti meraní v distribučnej sústave všetkých meraní. V prípadoch výpadkov meraní sa používajú náhradné (odhadované) hodnoty, ktoré zvyšujú neistotu a vedú k zvýšenej odchýlkovosti. Tieto vplyvy nie sú v súčasnej fixnej hodnote (20 %) dostatočne zohľadnené.

Na základe reálnych simulácií a vyhodnotenia historických dát je zrejmé, že skutočná odchýlkovosť diagramu sa pohybuje na vyššej úrovni. Preto je opodstatnené upraviť plánovanú odchýlkovosť na úroveň 30 %, aby lepšie reflektovala:

- rozdiel medzi predikciou a finálnym zúčtovaním meraní,
- vplyv náhradných hodnôt pri výpadkoch meraní,
- celkovú neistotu spojenú s diagramom strát v distribučnej sústave.

Zachovanie hodnoty 20 % vedie k systematickému podhodnocovaniu nákladov na odchýlku, zvyšuje riziko ich nepokrytia v regulovaných cenách a tým destabilizuje celý systém financovania týchto nákladov.

44. Zásadná pripomienka k čl. II

Znenie čl. II., navrhujeme formulovať nasledovne:

Čl. II znie:

„Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júla 2026 okrem čl. I bodov 9 a 12, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2027 a okrem čl. I bodu 6, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2029.“

Odôvodnenie:

Ustanovenia §17b mali platiť od 01.01.2027, navrhujeme posun na rok 2029, z dôvodu dlhých dodacích dôb kompenzačných zariadení na elimináciu jalovej elektriny. Dodacia doba kompenzačných prostriedkov je dlhšia ako 5 rokov a kapacity výroby sú pomerne obmedzené. Prevádzkovatelia regionálnych distribučných sústav v súčasnosti aktívne riešia inštaláciu kompenzačných prostriedkov. V prípade, že sa dlhšie dodacie doby kompenzačných prostriedkov nezoberú do úvahy, tak navrhnutý systém sankcionovania nadmerných tokov jalovej elektriny nebude riešiť samotný problém (jalové toky elektriny), ale spôsobí len presun finančných prostriedkov od prevádzkovateľov regionálnych distribučných spoločností k prevádzkovateľovi prenosovej sústavy.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/180>